

Burası MHP'nin cinayet merkezi Mecidiyeköy!

Zorla «Hergün» satan MHP'lileri tespit ettik

«Hergün»ün inkarı boşuna!

HERGÜN'den duyuru

Sayın Okuyucularımız;
Her Türk yurttaşının bildiği gibi basın hürdür, sansür edilemez. Bu bir Anayasa hükmüdür! Bunun gibi Anayasamız herkeşin gazete yayımlayabileceğini söylemekte ve herbeşçe ticaret yapabileceğini belirtmektedir.

Anayasa ile sağlanmış bu ve benzeri haklar kanunlarımızla ters düşmedikçe ve onların çizdiği dışına çıkmadıkça demokrasinin gereği olarak sonuna kadar kullanılabilir.

Son günlerde solcu gazetelerin HERGÜN aleyhindeki yayınları, yolumuzda bazı kimseler de ağıllı makamlara başvurarak kendilerine zorla HERGÜN gazetesini satılmak istendiğini iddia etmişlerdir. Bu okuyucularımızın bazıları bize de aynı başvuruları yapmışlardır.

Öncelikle ve kesinlikle bildirilmeli ki gazetesiz HERGÜN kanunlara bağlı ve görevlere atılmış bir gazeteci. Mensubu olmakla gurur duyduğumuz Milliyetçi Hareket'in bütün taraftarları da aynı duyuru yaygın ve aynı düşünceli parlatır.

Tekrarlamakla ve hem okuyucu, hem de ilgililere duyurmaktır.

HERGÜN

İşte itirafı

DÜNKÜ "Hergün" şöyle yazıyor: "Gayet iyi biliyoruz ki gazetemizi bayilerden normal fiyatı ile alan solcu militanlar sırf Hergün gazetesini müşkül durumda kalsın diye yurttaşlara zorla ve fahiş fiyatla gazete satmaya yeltenmektedirler."

Bu açıklamadaki bazı gerçeklerin altını çizelim:

1. Yurttaşlara zorla gazete satılmaktadır.

2. Bu gazeteler fahiş fiyatla satılmaktadır.

Buraya kadarı tamam. Hergün de gerçeği kabul ediyor. İş kalıyor bu zorla ve fahiş fiyatla satış yapanların tespiti. Onu da Aydınlik gazetesi muhabirlerinin objektifleri suç üstü yakaladı. Fotoğrafla tespit edilen bu militanlar acaba Hergün'ün iddia ettiği gibi "solcu" mu? Yoksa MHP ve UGD'nin Mecidiyeköy'de icra-i meslek eden komandolar mı? Hergün gazetesinin "solcu militan" suçlamasına en çok komando şefi Necdet içeriycek. Bu kadar hizmetten sonra terfi beklerken "solcu" suçlamasına hedef olmak şaşırtıcı değil mi? Fakat bunun da önemi yok. Çünkü "ülküçülüğe" her şey mübah! Yapılanlar yanında bu kadar masum yalanların ne kıymeti var ki!

1. Şubenin burnu dibinde

Günlerden 5 Haziran. Saat 15.30. Burası MHP'nin pilot cinayet bölgesi Mecidiyeköy! İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün ve Sıkıyönetim Asayiş Birliğinin 500 metre yakınıdayız. Hark Sokak, Çağdaş Apartman'ın alındaki kahveye "Hergün" paketi geldi. Silahlı nöbetçi paketin başında, dağıtımclar ve silahlı tim nerede kaldılar?

Zorla satış başlıyor

Saat 15.45. Dağıtımclar nihayet geldi. Resimde gözükmeyen silahlı tim köşebaşlarını tuttu. Hergün gazetesinin "solcu" ilan ettiği kendi militanları gazetelerin satışına başlıyorlar. Satışta kullanılanlar çoluk çocuk takımı, fakat şef Necdet ve vurucu tim nasıl olsa yanlarında. Gazete almıyor musunuz, o zaman en azından dövmeyi belki de dükkana bomba atılmasını ya da kurşunlanmanızı göze almalı-sınız!

Silahlı timin dört üyesi

Saat 17.30. Zorla satış bitti. Gazete satan çocuklardan biri (arkası dönük beyaz montlu) ve silahlı timin 4 üyesi kahveye döndüler. Şef Necdet de nerdeyse gelmek üzere. Silahlı timin gerek fotoğrafı dört üyesi gerekse diğerleri çekildi. Bu yaz gününde ceket giymek epeyi sıkıcı oluyor, ama silahların da o kadar gözükmemesi lazım!

Şef Necdet'in samimi bir öpüşme sahnesi

Saat 18.15. Bu samimi fotoğraf aslında bir veda sahnesi. "Ülkücü" şef Necdet saat 17.45'de kahveye gelmişti. Hemen ardından üç jandama devriyesi de kahveye girdiler. Yarım saatlik mutlak görüşmeden sonra jandamalar uğurlanıyor.

Resmi himaye

Demirel, hükümet programında "Terör kaynakları üzerindeki resmi himaye kalkarsa, anarşinin hakkından gelinir ve barış sağlanır" demişti. Doğru söze ne demeli! Ama resmi himayenin, alası devam ediyor. Hem de öpüşmeli koklaşmalı! Şef Necdet diğer iki jandarma ile birlikte üçüncüye de öpüyor. İkinci öpüşmenin fotoğrafını çekemedik. Okuyucularımızdan özür dileriz.

İsimlerini tespit edebildiklerimiz

HERGÜN gazetesini MHP'nin pilot cinayet bölgesi olarak seçtiği Mecidiyeköy'de zorla satan komandalardan isimlerini tespit edebildiklerimiz:
Necdet (Zorla gazete satılmasının organizasyonunu yapan elebaşı)
Ferit
Büyümin
Sinan
Bahtiyar Çelik.
Bülent (Zorla gazete satışının yanı sıra geceleri arabası ile komandoları dolaştırır.)

Necdet

Günün diğer haberleri

Ecevit: Cepheleşme tuzagina düşmeyelim
(3. sayfa)

Erbakan: Çorum olayları mezhep çatışması değil, kışkırtmadır.
(3. sayfa)

Çağlayangil senatörlerin seçimi için bir süre daha bekleme eğiliminde
(6. sayfa)

İskilip'in AP'li Belediye Başkanı MHP'nin kışkırtmalarına karşı çıktı
(6. sayfa)

Faşistler Bafra'da üç kişiyi katletti
(6. Sayfa)

TİKP üyesi bir genç komandalara öldürüldü
(6. Sayfa)

Paralar «teşkilata»

Saat 18.20. Jandamalar uğurlandı. Şef Necdet satış sırasında zorla toplanan haracı "teşkilata" götürmesi için görevliye teslim ediyor. Hergün'ün parası Hergün'e. Teşkilatın parası Teşkilata. İkisini karıştırmamak lazım. Çünkü gazeteler 10 liradan değil, kiminden 50, kiminden 100 lira. Kimden ne kadar paranın zorla alındığı Sıkıyönetim yapılan şikayetlerde var.

ABD, bağımsız ve
bağılantısız Kamboçya'dan
yana olduğunu açıkladı

Çin ve ABD, Hindistan'ın Heng Samrin rejimini tanımasını eleştirdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
İN ile ABD, Hindistan'ın
Kamboçya'da Vietnam
yanlısı Heng Samrin rejimini tanımasını eleştirdiler.

Çin Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, Hindistan'ın Heng Samrin'i tanımasını hükümetin üzüntü ile karşıladığını bildirdi. "Hindistan Vietnam silahlı kuvvetleri tarafından kurulan bu kukla rejimi tanımakla, Vietnam'ın Kamboçya'ya yaptığı saldırılara gözlerini kapamaktadır" dedi.

Çin Dışişleri sözcüsü daha sonra şöyle konuştu:

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Fransa Devlet Başkanının
Federal Alimanya
ziyareti sürüyor

Giscard d'Estaing:
"Batı Alimanya,
Avrupa'nın yerini
kavramaya başlıyor"

BADEŇ (AA)
FRANSA Devlet Başkanı
Valéry Giscard d'Estaing,
Federal Alimanya'nın, Avrupa'nın dünya sorunları üzerinde özel bir rol oynayabileceğini anlamaya başladığını söyledi.

D'Estaing onuruna verilen bir yemekte de, uluslararası sorunlar karşısında kendi başına hareket edebilen bağımsız ve güçlü bir Avrupa oluşturulması çağrısında bulunmuştu.

Avrupa'nın dünya sorunlarında etkin bir rol oynamasına ilişkin düşüncesinin, "Fransa'nın Batı ittifakına karşı gelmesi anlamında ele alınması" gerektiğini işaret eden Fransa Devlet Başkanı, "Güçlü bir Avrupa ile NATO'ya bağlı bir Avrupa ile anlaşılabilir kavramlardır" dedi.

D'Estaing bu arada muhalefet lideri Strauss ile de bir görüşme yaptı.

Uluslararası
Hukukçular Komisyonu,
Afganistan'ın
işgalini kınadı

ABD Büyükelçisi Watson
Olimpiyatlar sırasında Moskova'da bulunmayacak.

CENEVRE (AA)
ULUSLARARASI Hukukçular Komisyonu, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ın işgalini kınadı. Milletler Yasa-sına aykırı bir eylem olduğunu ve tam bir "tecavüz" sayıldığını açıkladı.

Komisyonun altı ayda bir yayınlanan raporuna bir yazı yazan Hintli Hukukçu Nuranı, Sovyet birliklerini kimin ve ne zaman davet ettiği konusunda yapılan Sovyet ve Afgan açıklamalarının çoğu zaman birbirleriyle çeliştiğini belirtti.

Bu arada, ABD Dışişleri Bakanlığı bir açıklama yaparak, Olimpiyatlar sırasında Moskova Büyükelçisi Watson'ın ABD'de bulunacağını ve Moskova'ya gelen Amerikan vatandaşlarının elçilik hizmetlerinden yararlanamayacaklarını duyurdu.

ABD Kongresinin
Raporu: "Libya,
kışkırtma merkezi
haline geldi"

DIŞ HABERLER SERVİSİ
ABD Kongresinin hazırladığı bir raporda Libya'nın Kuzey Afrika'da bir kışkırtıcı ve istikrarsızlık merkezi haline geldiği belirtildi. Raporda Libya'nın yürüttüğü sızma faaliyetlerinin Fas ve Tunus'u tehdit ettiği ve Fas birlikleriyle çarpışan Polisario gerillalarına yardımcı bulunduğu kaydedildi.

Raporda ayrıca Libya'da giderek artan, Sovyet silahlarına dikkat çekildi.

Erbakan ve Timisi Çorum olaylarını görüştü

Erbakan: «Çorum olayları, mezhep çatışması değil kışkırtmadır»

Timisi: "İçinde bulunduğumuz durumda MSP'ye önemli görevler düşmektedir."

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ve TBP Genel Başkanı Mustafa Timisi, dün MSP Genel Merkezinde yaptıkları bir görüşmede Çorum olaylarını değerlendirdiler. Erbakan, olaylarla ilgili olarak, "Çorum olayları mezhep çatışması değil, kışkırtmadır" dedi.

Görüşmede Erbakan'a Çorum olaylarıyla ilgili bilgi verdiği belirtilen TBP Genel Başkanı Timisi, "Erbakan'ın Başbakan olmasını bazı arkadaşlarımız teklif etti" dedi.

● CHP Genel Başkanı muhalefeti eleştirerek, "Erbakan'ın Başbakan olmasını bazı arkadaşlarımız teklif etti" dedi.

CHP Genel Başkanı: "Kutuplaşmayı isteyenler bizi, militan solla bütünleştirip, Silahlı Kuvvetlerle karşı karşıya getirmeye çalışıyorlar"

Ecevit: «Cepheleşme tuzağına düşmeyelim»

"Askeri müdahale artık hem çözüm değil, hem de mümkün değil... iyi ki değil"

● MSP'li Aksay, "Hiç bir CHP'li bize Erbakan Başbakan olsun teklifi getirmeyi" dedi.

ANKARA (AA)
CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, son zamanlarda artan faşist saldırılar ve cepheleşme faaliyetlerine işaret ederek, CHP'ye içinden ve dışından cepheleşme çağrılarını getirdiğini söyledi. Ecevit dün partisinin ortak grubunda yaptığı konuşmada "Kutuplaşmayı isteyenler bizi militan solla bütünleştirip silahlı kuvvetlerle karşı karşıya getirmeye çalışıyorlar" dedi. Ecevit konuşmasında, Türkiye'de ilerici ve sol güçlerin demokratik dayanağı dışında, cepheleşmenin faşizmin planını kolaylaştıracağını söyleyerek "Cepheleşme tuzağına düşmeyelim" dedi. Faşist güçlerin cepheleşme-

(Devamı S. 6 Sü. 6'da)

Japon Başbakanı
Ohira'nın cenaze
törenine, 100' ü aşkın
yabancı devlet
adamı katıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
JAPONYA Başbakanı Ohira'nın imparatorluk Sarayında yapılan cenaze törenine 100'ü aşkın yüksek düzeyde yabancı devlet adamı dahil olmak üzere 6 bin kişi katıldı. ABD Başkanı Carter da cenaze töreninden bir kaç saat önce Tokyo'ya geldi.

Bu arada Çin Başbakanı Hua Guofeng, Tayland Başbakanı ile bir görüşme yaptı. Hua Guofeng, Tayland'a herhangi bir Vietnam saldırısı meydana gelmesi halinde Çin'in Tayland'ın yanında yer alacağını tekrarladı.

Hua Guofeng bugün ABD Başkanı Carter'la bir görüşme yaptı.

(Devamı sa. 6 Sü. 8'de)

Kıdem tazminatında
aylık ücretin 24 katı
vergiden muaf
tutulacak

ANKARA (ÖZEL)
MALİYE Bakanlığı, kıdem tazminatı konusunda yeni bir tebliğ yayınladı. Yeni tebliğe göre işçinin bir aylık güydirim ücretinin 24 katı vergiden muaf tutulacak.

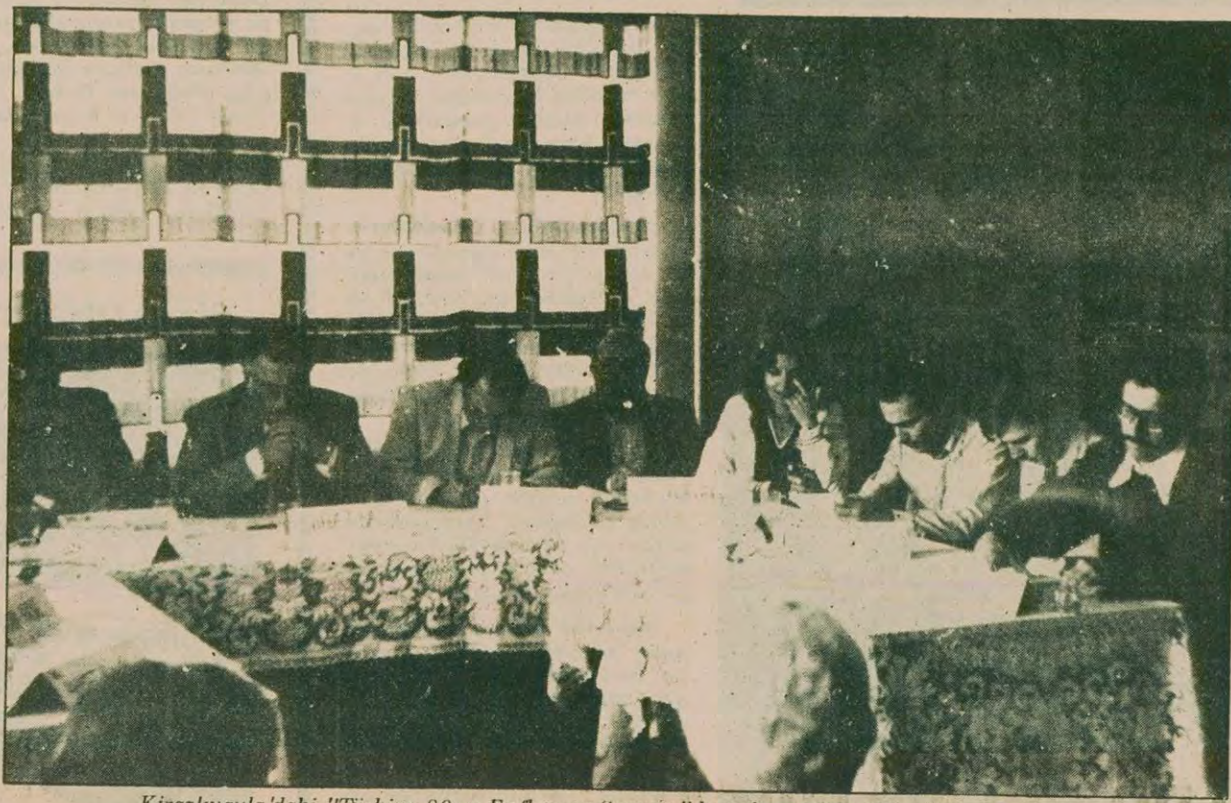
Maliye Bakanlığının daha önce yayınladığı 125 nolu tebliğe göre işçinin 30 günlük ücret tutarı ile hizmet yılı çarpılıyor ve bunun üstünde kalan miktar vergilendiriliyor. Türk-İş'in bu uygulamaya yaptığı itiraz uzun süre Türk-İş ile hükümet yetkilileri arasında görüşmelere yol açmış ve bu konuda yeni bir düzenleme getirilmesi kararlaştırılmıştı.

Yeni yayınlanan 127 nolu tebliğin Türk-İş'in de görüşü ve onayı alınarak hazırlandığı bildiriliyor.

Gazetemizi de ziyaret etti
İngiltere'nin Türkiye
Masası Şefi
ülkemizdeki
temaslarını sürdürüyor

HABER MERKEZİ
İNGİLTERE Dışişleri Bakanlığının Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs Masası Şefi Andrew Caie Türkiye'de bulunuyor. İstanbul'da gazetemizin dışındaki Cumhuriyet ve Milliyet gazetelerini de ziyaret eden Caie, ayrıca İstanbul Ticaret Odası, Sınai Kalkınma Bankası yetkilileri ve İbrahim Bodur ile de görüştü.

İngiliz İstanbul Başkonsolosunun şerefine verdiği kokteyl-ten sonra temaslarını sürdürmek üzere Ankara'ya geçen İngiliz yetkilisi, pazar günü ülkemizden ayrılacak. Caie temaslarında Türkiye ile ilgili bilgi alışverişinde bulunuyor.

Kirazlıyayla'daki "Türkiye 80 ve Enflasyon Sorunu" konulu seminerin 2. gününden bir an.

Kirazlıyayla'daki seminerde konuşmacıların bir bölümü enflasyona bu düzende çözüm bulunamayacağını söylerken,

Doç. Boratav, çözüm önermemenin teslimiyet olduğunu belirtti

Doç.Dr.Emre Kongar, parti örgütlenmesinde ocak-bucak sisteminin geri getirilmesini savundu.

MUZAFFER TUNÇAK
"Türkiye-80 ve Enflasyon Sorunu" konulu seminerin 2. oturumunda, Türk ekonomisinin döviz üretmeden döviz kullanan bir ekonomi olduğunu söyleyen Prof. Zafer Başak, enflasyon durduğu şeklindeki rakamların tutarlılığının kuşku götürür olduğunu belirtti.

Türkiye'nin 1908, 1918-1919, 1922-23 vb. yıllarında da büyük bunalımlar içinde düştüğünü söyleyen Doç. Dr. Emre Kongar, umutsuzluğa kapılmamak gerektiğini vurguladı. Parlametoyu çalıştırmamanın, toplu pazarlık hakkına göz dikmenin, kendi boynuna ustura vur-

masına benzediğini söyleyen Kongar, demokrasinin işletilmesinin önemi üzerinde durdu. Kongar, seçim ve delege sisteminin demokratikleştirilmesini, ocak-bucak örgütleri kurarak, siyasal partilerin topluma bütünleşmesini sağlanmasını, dernekler üzerindeki sınırlamaların kaldırılmasını önerdi.

Aynı oturumda, Aslan Başer Kafaoglu, ekonomik karar alma yetkisinin Parlamento dışına çıktığını belirterek, kalkınmanın ancak demokratik sosyalizmle gerçekleştirilebileceğini ve engellenmezse bunun seçimle gerçekleştirilebileceğini söyledi.

DIŞ GELİŞMELERİN ETKİSİ
Türkiye'nin sorununun sofra-sandalya ekmeğinin büyü-tülmesi ve bölüşümü olduğunu belirterek sözlerine baş-

(Devamı sa. 6 Sü. 3'de)

Komandolar Gaziler, Mütercim Asım ve Karagöz Caddelerinde devriye geziyorlar

G.Antep Vali Konağının hemen arkasında, MHP'nin kurtarılmış bölgesi var!

● G.Antep pasajlarında halka 30 lira karşılığında zorla Hergin gazetesi satılıyor.

GAZİANTEP (ÖZEL)
GAZİANTEP'te ölümsüz uygulamalar ve baskıların yanı sıra MHP'li komandolar da, şehir merkezi yerlerini denetim altına alıyorlar. Hükümet Konağının ve Adliye binasının hemen yanbasında bulunan Balıklı Durağı faşistlerin "kurtarılmış" merkezi durumuna getirildi. Em-niyet içindeki MHP'li polislerden destek ve himaye gören komandolar, Balıklı Durağı merkezini genişletmek amacıyla, Gaziler, Mütercim Asım ve Karagöz Caddelerinde beşer kişilik gruplar oluşturup devriye geziyorlar. Bu arada Antep pasajlarını da kola-cı eden MHP'li, büyük pasaj esnafının başına bela kесildiler. Buralarda esnafa baskı uygulayıp Hergin gazetesini 30 liradan, bir dergiyi ise 50 liradan satıyorlar.

TALİMATLAR MHP'İN BİNASINDA VERİLİYOR
MHP'li binası, ÜYD, ÜKD, Ülkücü İşçiler Derneği gibi kuruluşlar Balıklı Durağı merkezi içinde bulunuyor. Çoğunluğu Eğitim Enstitüsünde okuyan komandoların buralarda sık sık toplantılar yaptığı ve MHP'de verilen talimatlar gereği hareket ettikleri belirtildi. Buralarda (Devamı S. 6 Sü. 2'de)

Mem-Der Ankara Şubesi üyeleri yan ödeme olarak aldıkları 150 liralık Maliye Bakanına postalandılar. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Memurların ödemelerdeki 250 liralık artışı protesto ettiler

"Biz dilenci değiliz, emeğimizin karşılığını istiyoruz"

ANKARA (ÖZEL)
ANKARA Kızılay Merkez Postanesi işçilerinin birinin önünde uzun bir kuyruk var. Ellerinde 150'er liralık kuyrukta bek-

yenlerin yan ödemelerdeki artışı protesto eden memurlar olduklarını öğreniyoruz. Paraları postalayan Mem-Der Şu-

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Yabancı dille öğretim yapan özel okullara giriş sınavları yapıldı. Sınavlara toplam 12 bin kişi katıldı. Okullara alınacak öğrenci sayısı 2 bin 500 dolayında. Fotoğrafta Çemberlitaş Kız Lisesinde sınavlara katılan öğrenciler görülüyor.

Yabancı dille öğrenim yapan 23 özel okulun giriş sınavı yapıldı

2500 kişilik kontenjan için, 14 bin öğrenci ter döktü

Yabancı dille öğretim yapan 13 okula girmek için öğrenciler ter dökerken veliler de sınav merkezlerinin bahçelerinde çocuklarını heyecanla beklediler. (Fotoğraflar: Erkan İldiz)

İSTANBUL (ÖZEL)
YABANCI dille öğrenim yapan özel okullara alınacak 2 bin 500 öğrenci için 14 bin kişi dün 9 ilde sınavlara girdi.

Bu yıl ilk kez merkezi sisteme göre yapılan sınavlar İstanbul'da 7 sınav merkezinde yapıldı ve yaklaşık 6 bin civarında öğrenci sınavlara katıldı. 120 soruyu 110 dakikada cevaplamak için öğrenciler sınav salonlarında ter dökerken, öğrenci velileri de sınav merkezlerinin önünde heyecanla beklediler. Saat 10.10'da başlayan sınavlar saat 12.00'de sona erdi.

Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Kayseri, Samsun, Trabzon, Elazığ ve Zonguldak'ta test usulü ile yapılan sınavlarda öğrenciler aldıkları puanlara ve tercihlerine göre, 23 yabancı dille öğrenim yapan özel okula okuma hakkı elde edecekler.

Köyde sağır ve dilsiz bir köylüden başka kimse kalmadı

Silvan'da Behçet Ağanın zulmünden köylüler göç etti

Harmanlı'nın ağalarından Hacı Faris'in beslediği mah-kumların köy baskınlarına girişecekleri öğrenildi.

DIYARBAKIR (ÖZEL)
DIYARBAKIR'ın Silvan ilçesinde bağlı Yukarıkaya köyüne, köyün sahibi Behçet Ağanın zulmü yüzünden, köylüler topluca köylerini terk ettiler. Yukarıkaya'da oturan 40 kadar köylü ailesi geçtiğimiz ay köyü terk ederek çevre illere bir kısmı da İstanbul'a gitti.

Görüşümüzde köylüler göç olayını şöyle anlatıyor: "Silvan'ın Yukarıkaya köyü, topyekün Behçet Ağanın köyüdür. Behçet Ağanın 8 bin dönüm toprağı vardır. Bütün köylü bu toprağı çalışır. Behçet Ağanın zulmü yeni değildir. Ama son olarak Ağanın bir gözü kör ve kulakları sağır yoksul bir köylünün karısını kaçırmasından sonra herkes göç etti."

Su anda 40 haneli köyde, sözkonusu sağır ve dilsiz köylüden başka kimsenin kalmadığı bildirildi.

Bu arada Diyarbakır'ın merkez köylerinden Harmanlı'daki ağalardan Hacı Faris Budak'ın beslediği mahkumların, önümüzdeki günlerde köy baskınlarına (Devamı S. 6 Sü. 1'de)

Tarım işçilerini taşıyan kamyon devrildi, 70 işçi yaralandı

● Silvan'daki kazanım aşırı hız yüzünden meydana geldiği belirtildi.

SILVAN (AA)
DIYARBAKIR'ın Silvan ilçesinde tarım işçilerini taşıyan şoför Musa Özer yönetimindeki 21 AB 785 plakalı kamyonun devrilmesi sonucu 70 işçi yaralandı.

Yetkililer Silvan'daki tütün ve pamuk işçilerini taşıyan kamyonun Silvan'a 30 kilometre uzaklıkta aşırı hız yüzünden devrilmesi sonucu yaralananlardan İlamiye Bolmaz, M. Şirin Bilgin, Meliha Deniz ve Seniha Taşın durumunun ağır olduğunu, diğer işçilerin ayakta tedavi edildiğini bildirdiler.

örse çekic

Gülay Göktürk

Kartallı Sabri'nin gensorusu

Sayın Süleyman Demirel, o büyük devrasyonunuzdan, o katmerli zamlarınızdan bu yana altı ay geçti. Hiç merak etmiyor musunuz, bu millet ne yiyor, ne içiyor? Hani şöyle gıdeler için alışverişe çıktığınızda filan "Yahu sahi bir de memleketin milyondar insanı vardı. Onlar ne halleder acaba?" diye aklınıza gelmez mi? Ve şu asgari ücretler. Hani şu aylardır, 'Asgari Geçim İndirimi Yasası'nı bekleyen, ha çıktı ha çıkıyor diye ümitlenirken, yine elleri boğurilerinde kalan yüzbinler. O kocaman kocaman rakamlarınızın virgülden sonra gelen, çizilip atılan küsürleri kadar bile ücret alamayan asgari ücretliler. Onlar ne halleder dersiniz?

Bakınız Sayın Başbakan, onlar şu halledir ve vicdani nasırlı, kulakları sağır büyükler için şöyle düşünüyorlar:

"Beş yaşında bir kızım var. Daha beş yaşında, ama bakıyorum, bakıyorum sanki bir ihtiyaç. Buruşmuş, küçülmüş, gözünde fer yok. Oyun oynamaz, koşturamaz, gülmez. Eli anasının eteğinde, gözü yerdene kalkmaz. Sabahın akşamı öyle gezinir. İşte ben bu çocuğun babasıyım. Utanıyorum, yere köre batamış geliyor. Ben nasıl babayım, deyip kendime kahrediyorum.

"Ben utanıyorum. Demirel utanmaz mı? Gazetede yazıp duyurun, Sayın Başbakanımızı bizim mahalleden bir kere olsun geçmeye çağırıyorum, gelsin baksın. Sokaklarda oynayan şifşif karınlı sıkı çocuklarımıza baksın da, marifetini görsün."

Kartallı okuyucumuz Sabri Aslan'ın bu daveti, anlayana en çetin gensorudan daha belalı gelir. Ama anlayana. Ekmeğin kilosunun 25 lira olduğu bir ülkede 3500 lira asgari ücret... "Eğer bu maddelerle işçilerin gensorusu bu. Hiç bir ayakayını ile geçitirilemeyecek bir gensoru.

"Vergi dışı tutulacağız, elimize üç beş kuruş fazla geçecek diye aylardır bekliyoruz. Bütün unudumuz buradaydı. Mecliste oturup konuşmadılar bile. O da bir hayalimsi, uçtu gitti.

"Hırsızlık mı yapayım, gurbete mi göçeyim, öleym kurtulayım mı? Siz söyleyin, ne yapayım? Bizde adettir, kadını çalıştırılmaz. Vazgeçtik, onu da işe koyalım dedik. Ama iş nerede? Bakın sonra söylemedi denmesin, beş yaşındaki kızından utanıyorum, köpekler gibi utanıyorum, sonra söylemedi denmesin, aç köpek fırın yıkar."

İşittiniz mi Sayın Başbakan? Kartallı Sabri'nin gensorusu işte böyle noktalanıyor. Bu da virgülden sonra gelenlerin gensorusu.

Meclis tatili geldi dayandı. Asgari Geçim İndirimi Yasası gündeme bile alınmadı. Ne programlara alınan maddeler, ne Meclis kürsüsünden yapılan vaatler, ne de Türk-İş'e verilen sözler bir işe yaradı. Önceleri "para yok nasıl vereyim" diyen Başbakan, daha sonra Asgari Geçim İndirimi Yasasını, vergi tasarısını Meclisten geçirmek için çok olarak kullanmaya kalkıştı. Pişkin Başbakanımızın bulduğu son mazeret ise gensoru.

Sonra? Sonrası da meçhul. Hükümet düşer mi, kalır mı. Yeni koalisyon mu kurulur, erken seçime mi gidilir. Bilinmez. Kısacası fukaranın ipi gerilmiş, ipe un serilmiştir.

Peki ne olacak? Kartallı Sabri'nin solgun bebeği ne olacak? Şiş karınlı aç çocuklar, derinden derine hortlayıp gelen ince hastalık ne olacak? Sabri'nin 5 yaşındaki kızına duyduğu utanç ne olacak? Yüz binlerce asgari ücretli ve onların eline bakan milyonlar böyle mum gibi eriyip gidecekler mi?

Bu devirde bir aileye ayda 3500 lira. Bu düpedüz açlık demektir. Ve açlık aman dinlemez. Açlık, Meclis tatili, gensoru bahanesi, vergi tasarısı bilmez. Onun hükmü kesindir.

Eğer bu ülkenin namuslu ve vicdani kararmamış insanları varsa, milyonlarca işçinin kuruş kuruş aidatlarıyla büyütüp yücelttikleri sendikaları varsa, eller kavuşturulup, yasa ne zaman çıkacak diye beklenmemeli, bir yandan da asgari ücretin derhal yükseltilmesi için mücadele edilmelidir.

Bugünün Türkiye'si, çöllerinde yüz binlerin açlıktan öldüğü Senegal ya da Çad değildir.

İLÂN

Kadıköy 3. Asliye Hukuk Hakimliğinden

1978/479

Sadiye Dedik tarafından Başlarbaşı Şükrü Kayıkcı sokak no 17'de mukim Mustafa ile Pakize'den olma 2/3/1944 doğumlu MEHMET DEDİK aleyhine açılan boşanma davasının yapılan muhakemesi sonunda:

Zonguldak, eflani ilçesi, Kültüçak köyü, cilt 54, sahife 120, küçük 30'da kayıtlı Sadiye Dedik ile Mehmet Dedik'in boşanmalarına, müşterek çocuklar Fatma, Yıldız, Kamil, Zeynep ve Ayşe'nin velayetinin davacı anneye verilmesine, ve 15 günde bir cumartesi günleriyle dini ve milli bayramların 1. günleri saat 10'dan saat 18'e kadar davacı babaya verilme suretiyle ilişkilerin düzenlenmesine 27/6/1980 tarihinde karar verilmiştir.

İlan tarihinden itibaren kanuni süre içinde temyiz edilmediği takdirde hükmün kesinleşeceği tebliğ yerine kaim olmak üzere ilan olunur. 3/7/1980

(Basın:4915-815)

İ.E.T.T. İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN KAMULAŞTIRMA DUYURUSU

Mülkiyeti Sınırlı Sorumlu İstanbul Hilton Otel İşçileri Yapı Kooperatifine özgü Beşiktaş-Dikilitaş mahallesi 57 pafta, 1073 ada, 49 parsel sayılı 310.50 m2. yüzölçümlü taşınmazın 29.65 m2.lik bölümünde kurulu bulunan 3119 no. lu trafo postası yerinin irtilak hakkının kamulaştırılmasına İdare Encümenimizin 18.3.1980 günlü toplantısında 14267 sayılı karar verilmiş ve bu kararın kamu yararına uygunluğu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca 10.6.1980 tarihinde onanmış olup, Şişli Malmüdürlüğü Değer Bime Kuruluna irtilak hakkı kamulaştırılan bölüme 29.650 TL. değer biçilmiştir.

İrtifak hakkı kamulaştırılan bölümin tapuda işletmelerimize lehine yazımı işlemi için malikince başvuru da bulunulmaması halinde işgari yolu ile yazım işlemi yaptırılacak olup, dava açılmak istendiği takdirde dava İstanbul Belediyesi İ.E.T.T. İşletmeleri Genel Müdürlüğüne yöneltilmektedir.

6830 sayılı Yasanın 13. maddesi uyarınca ilgililere duyurulur.

(Basın: 17595-816)

● **Devlet Başkanlığı konusunda yapılan bir kamuoyu yoklamasında Finlandiyalılaştırma politikasının mimarı Kekkonen yüzde 13 oy alırken, bağımsızlığı savunan Koivisto oyların yüzde 46'sını topladı**

● **Şimdi Finlandiya'da sorun yaklaşan Devlet Başkanlığı seçimleri. Eğer seçim olursa şimdiden görünen sonuç Kekkonen'in ve Rusya'nın darbe yemesi olacak...**

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Sütlütepeliler, Muhtar Yılmaz Karataş mahalleimizi Sürgüntepe olarak niteleyerek kasten su vermiyorlar. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Köyün suyunu fabrikalara satan muhtar Şeyhli köyünü "Kerbela"ya çevirdi

İSTANBUL (ÖZEL) Yaz sıcaklarının iyice bastırıldığı şu günlerde, halkın su ihtiyacını karşılamak yerine köyün suyunu fabrikalara satan Şeyhli köyü muhtarı Yılmaz Karataş, köy yerini "Kerbela"ya çevirdi.

Suyun tonunu halka 10 liradan satmak yerine fabrikalara 30 liradan satmayı tercih eden Şeyhli köyü muhtarı, halkın suyunu sık sık kesiyor. İçecek su bulamayan köy halkı, özellikle de Sütlütepe Mahallesi sakinleri, kendilerinden toplanan para ile yapılan su deposunu göstererek "Bu depo buraya sus olsun diye mi yapıldı?" diyorlar.

Sütlütepe Mahallesi'nde oturan Dönme Bacı sınırları söylüyor: "Muhtar Yılmaz Karataş, fabrikalara suyu daha pahalı sattığından, halkın suyunu kesiyor. Aşağıda bir bahçem var, su yok ki ekreyim. Muhtar her yer ile anlaşmış, her yere yedirmiş. Biz tepede fakir bir kimseviz. Muhtarın bu tutumuna karşı ne yapabiliriz?"

55 hanenin bulunduğu Sütlütepe'nin su ihtiyacını karşılamak için 1971 yılında su deposu yapılmış ve köy halkından 250'er lira toplanmış. Daha sonra 1979 yılında 3 bin lira daha toplanarak 30 bin liraya bir ek depo yapılmış. Ancak halk susuzluktan kurtulamamış. Sebep, muhtarın mahallenin suyunu depodan ayırıp ana pompaya bağlaması ve istediği zaman su akıtip istemediği zaman akıtmaması.

Susuzluktan kavrulan Sütlütepe'liler, muhtar Yılmaz Karataş'ın mahalleleri "Sürgüntepe" olarak nitelediğini ve kasten su vermediğini söylüyorlar.

Şimdiye kadar muhtarın suyu depodan ayırarak ana pompaya bağlaması ve istediği zaman su akıtip istemediği zaman akıtmaması, halkın suyunu sık sık kesiyor. İçecek su bulamayan köy halkı, özellikle de Sütlütepe Mahallesi sakinleri, kendilerinden toplanan para ile yapılan su deposunu göstererek "Bu depo buraya sus olsun diye mi yapıldı?" diyorlar.

Halktan toplanan paralarla yapılan su deposu, muhtarın mahallenin suyunu depodan ayırarak ana pompaya bağlaması sonucu, şimdiki bir sis olarak öylece duruyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Çemişkezek'in Ulukale köyünde

Yol olmadığı için hamile kadın öldü

ÇEMİŞKEZEK (ÖZEL) Çemişkezek'e bağlı Ulukale köyünden Zeliha Güneş adlı yeni doğum yapan bir kadın doktora yetiştirilemediği için feribot iskelesinde can verdi. Daha önce de aynı köyden iki kadın köyün yolu olmadığından doktora yetiştirilemediği için hayatını kaybetmişti. Gazetemize Ulukale köyü adına bir mektup gönderen Ali Altınkargı, daha önce de büyük kayaların kayma tehlikesi altında yaşadığını duyurduğumuz 156 hanelik köyün bu derdiyle ilgili olarak şunları belirtiyor: "Yetkililer sesimizi dinlesinler artık. Bizi aldatmayın. Yeni yeni cinayetlere tahammülümüz yok. Yolumuz bir an önce yapılsın. Yetkililerin hemen harekete geçmesi tek temellimiz olacaktır."

tup gönderen Ali Altınkargı, daha önce de büyük kayaların kayma tehlikesi altında yaşadığını duyurduğumuz 156 hanelik köyün bu derdiyle ilgili olarak şunları belirtiyor: "Yetkililer sesimizi dinlesinler artık. Bizi aldatmayın. Yeni yeni cinayetlere tahammülümüz yok. Yolumuz bir an önce yapılsın. Yetkililerin hemen harekete geçmesi tek temellimiz olacaktır."

Finlandiya halkı Finlandiyalılaştırma zincirini kırmak istemektedir

FINLANDIYA kamuoyu, özellikle Afganistan'ın işgalinden sonra, Sovyet Rusya'nın Finlandiya'ya ne zaman saldıracağı sorusunu tartışmaya başladı. Afganistan'ın işgaline gerekçe yapılan "Dostluk ve İşbirliği Antlaşması" birçok bakımdan Finlandiya-Sovyet anlaşmasının benzeridir. Sovyet Rusya son iki yıldır Finlandiya'ya ortak askeri manevralar teklif etmekte. Kekkonen, Sovyet teklifini Finlandiya halkından gelebilecek tepkilerden dolayı kabul edememektedir. KGB, Finlandiya'da, üst düzeydeki birçok bürokrata ve siyasi parti yöneticilerine kendine bağlanmış durumdadır. Resmi yayınevleri Televizyon ve Radyo, Sovyetleri eleştiren görüşlere yer verememektedir. Sovyetleri eleştiren filmler sinemalarda oynatılmamaktadır. Örneğin Doktor Jivago filminin Finlandiya'da gösterilmesi yasaklanmıştır. Doğu Avrupa ülkelerine muhalif yazarların yayınları Finlandiya yayınevleri tarafından basılmamaktadır. Rusya-Finlandiya sınırından Finlandiya'ya kaçanlar, Rus polisine iade edilmektedirler.

Halk, Sovyet Rusya'nın gölgesinde yaşamaktan bıkmıştır. Sovyet Rusya'dan ve onun ülke içindeki temsilcisi Kekkonen yönetiminden kurtulmak istemektedir. Finlandiya halkı 1961 yılından beri tepkisini çeşitli şekillerde gösterdi.

20-30 Mayıs 1980 tarihleri arasında Finlandiya'nın en büyük haftalık dergisi "Suomen Kuvalehti", Devlet Başkanlığı konusunda bir kamuoyu yoklaması yaptı. Kamuoyu araştırmasında Urho Kekkonen sadece yüzde 13 oy alabildi. Mauno Koivisto yüzde 46 oy aldı. Koivisto, Kuzeyden bağımsızlığı savunmakta ve Sovyet Rusya'nın NATO aleyhine propagandasına inanılmaması gerektiğini vurgulamaktadır. Yaklaşan Başkanlık seçiminde eğer seçim olursa Kekkonen ve onun dış dayanağının yıkılması kaçınılmazdır. Bu nedenle seçimlerin demokratik bir şekilde yapılmasını savunmak, bugünkü Finlandiya'nın önündeki görevler arasındadır. Ancak böyle bir seçimden sonra Finlandiya'daki, Finlandiyalılaştırılmış olma lekesini alınlardan silmiş olarak dünyanın diğer halklarının önüne çıkabileceklerdir.

(Bitti)

Finlandiya DERTLİ ÜLKE ÖZER YAVUZ

Fin halkı, Rusya

gölgesinde yaşamaktan bıktı

SOVYETLER Birliği'nin Finlandiya'yı etkilemek için kullandığı çeşitli yollar şunlardır:

1. Tehdit yoluyla: Sovyet gazetelerinde, radyo ve televizyon yorumlarında, politikacılar ya da diğer yetkililer demec verir ve tehdit savururlar.

2. Siyasi işlemlerle: İki tarafı da ilgilendiren ticaret konuları görüşme ortadın getirilmez, ileri bir tarihe atılır, bir sözleşme hiç yoktan feshedilir, ziyaretler ertelenir ya da kaldırılır.

3. Diplomatik yolla: Diplomatik ilişkileri zayıf bir düzeyde tutmak, "dondurmak", tamamen ortadan kaldırmak, elçisini çekmek, elçilik personelinin azaltmak, karşı taraf yurttaşlarını sınır dışı etmek gibi yöntemler kullanılır.

4. Ekonomik tedbirlerle: Gümrük duvarını yükseltmek ya da başka bir ticari engel yaratmak, ödemeleri geç yapmak ya da hiç ödeme yapmamak, ülkedeki karşı tarafın mallarına el koymak, ticari boykot, blokaj ya da ambargoya başvurmak uygulanan ekonomik baskılardır.

5. Askeri tedbirlerle: Çeşitli yollarla yetiştirildiği ya da yönlendirdiği gruplar aracılığıyla işyanlar çıkartmak, kargaşalık yaratmak ya da doğrudan düzenli birliklerle çıkartma yapmak, işgal hareketine girişmek.

Sovyetler Birliği, tüm bu kapıları kendisine açık tutmaktadır. Bunlardan birini ya da birkaçını gerektiğinde ön plana almaktan çekinmemektedir. Kısa ve örnekleştirmiş hükümet ve devlet başkanlığı seçimlerinde Sovyetler, ilk dört tedbiri oldukça göze batar biçimde kullanmışlardır. 1961 buhranında ise Kekkonen seçilmediği takdirde askeri müdahale haklarının doğduğunu belirtmekten kaçınmamıştır.

GÜNDEM dışı

Bir tayin ve gerekçesi

İstanbul Radyosu personeli bir tayinin gerekçesini duyunca şaşkınlara. Nasıl şaşırmasınlar ki? Ankara Radyosu program yapımcılarından Turan Dursun son aylarda "içine düştüğü ruhi bunalım" gerekçesiyle İstanbul Radyosuna atanmıştı. Radyolarına, bu gerekçeyle bir atama yapıldığını öğrenen İstanbul Radyosu çalışanları, önce yönetimin bu kararna tepki duyuyorlar ve İstanbul Radyosunun ruh hastalıkları tedavisi merkezi mi olduğunu yöneticilerinden sormaya karar veriyorlar. Ancak iş biraz incelemeceye ortaya başka olaylar çıkıyor.

Prodüktör 'Turan Dursun'un "son aylarda içine düştüğü bunalım" gerekçesiyle tayin edildiği olay şöyle cereyan ediyor:

Geçen ay içinde Ankara'da toplanan Tarım Sorunları Danışma Kurulu toplantısında program yapımcılarının da bu kurulda konuşması, uzmanların özellikle Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Prof. Cevat Geray'ın önerisiyle kararlaştırılmış, bu karar gereğince söz isteyen herkes görüşlerini bildirmiş. Sıra Turan Dursun'a gelince kendisine

söz verilmemiş, kendisi söz istediğinde ısrar edince Genel Müdür Program Yardımcısı Erkan Karasu yerinden kalkarak bu yapımcının üzerine yürümüş ve "Sen önce dinlemeyi öğren terbiyesiz" gibi sözlerle sözlü saldırıda bulunmuş. Ardından da Ankara Radyosu Müdürü Gökçen Soğuk aracılığıyla radyodan atılmaya kalkmış. Prodüktör Turan Dursun bu kanun dışı uygulamaya direnmiş onun üzerine adı geçen yöneticiler kendisini iki üç saat gibi çok kısa bir süre içinde İstanbul'a sürmüş (!) etmişler. Hem de "ruhi bunalım" geçirmediği gerekçesiyle...

GEDİK

Barlas Küntay; "Yabancı basın Türkiye'deki terör olaylarını büyütüyor" demis... Ne yapın garibanlar, Gelip de günde 10 kişinin öldürüldüğü ülkemizi görünce, Çarpıltırmışlar. Herkes Küntay gibi alışkan değil ki...

VÄLKOMMEN HEM, KAMRATER!

Svensko Dasblad gazetesi

Üst başlıkta:

"Vatana hoşgeldiniz yoldaşlar"

Pankartın üzerinde ise:

"Afganistan'dan Sovyet askerlerinin geri çekilmesinin kutlamaları" yazılı

Demirel ve Çorum olayları

Demirel, Çorum'da resmi rakamlara göre 20 yurttaşımızın katledilmesiyle sonuçlanan olaylardan sonra yine bütün milleti irşat eden açıklamalar yaptı. Neymiş bakalım Çorum olayları... Demirel'e göre: "Milletle gitmekten korkanlar hükümeti iktidardan uzaklaştırabilmek için birtakım tertiplere girişmişler"miş... Çorum'da önce tahrikler yapılmış, sonra da bir kibrit çakılmış ve tahriklerin hepsinin başında da komünizm varmış...

Açıklamalar sürüyor... "Çorum'daki olayları çıkaran ajan provokatörlerdir. Olayların arkasında onlar vardır. Olayı başlatan provokatör tek kişidir. Onu da devlet yakalamıştır. Camiye molotof kokteyli atan Alevi vatandaş da değildir. Başka birisidir. Olayların tahrikçisi bellidir."

İşte hükümetin en sorumlu ağızdan Çorum olaylarının açıklaması budur. Kimdir provokatörler, nedir amaçları? Alevi değillermiş, o halde kimler? Demirel'in daha önceki açıklamalarına bakarsanız "komünistler", hatta hükümeti devirmek isteyen CHP.

Bir şey anlayan varsa beri gelsin... Yavuz hırsız evsahibi ni bastır diye bir söz vardır. Olaylarda hükümetin ağır bir sorumluluğu vardır. Çorum'da olaylar adım adım bu noktaya gelmiştir. Bu arada Çorum ili aylardır valisiz, jandarma komutanı da idare edilemiyor. MHP ilk olaylardan sonra İl Jandarma Alay Komutanını suçlamış, ertesi gün hükümet bu yöneticinin görevinden almıştır. Ardından

Çorum Valisi, Emniyet Müdürü... İle geçici olarak İçişleri Bakanlığında şaibeli bir Özlük İşleri Müdürü atanmış... Peki sonra adım adım Çorum bu noktaya gelmiş.

Kahramanmaraş olayları nasıl yaratılmıştı... Halen süren mahkemede ki ifadeler, belgeler herşeyi ortaya serdi. Yapılan ilk provokasyonu da...

Önce sinemayı bombalayan MHP'ilerin "komünistler bombaladı" diye ortamı gerginleştirmeleri, ardından iki öğretmeni katletmelerini... Hepsi, hepsini yasadık. Şimdi aynı olaylar Çorum'da tekrarlanıyor.

Camiyi bombalayan gerçekten Alevi bir vatandaş da değildir. Ama camiye bombalarla hedef olarak Alevileri göstermişler ve bir katliam zeminini yaratmak istemişlerdir. Bir kişi de değillerdir. Çünkü daha bomba atılmadan önce tahrikler camilerde aynı anda başlamış ve herhalde bir zamanlama hatası olarak bomba zamanından geç patlamıştır. Katliamı yapanlar bazı polislerin de saldırılara katıldıklarını söylemektedirler. Olaylar son derece vahimdir, ama Demirel'in mantığı da son derece basittir... Ama ne yazık ki gerçek değildir. Peki gerçekleri Demirel bilmiyor mu? Çorum'da olanları güvenlik kuvvetleri içinde anı anına izleyen ve dosyodan bilenler de var. Onlar biliyor da Demirel bilmiyor mu? Biliyor bilmesine ya, işin ucunda MHP olunca Demirel'in de ağızdan bu sözler çıkıyor işte...

Gözden kaçmayanlar

Balıkesir'in Edremit ilçesine bağlı Altınoluk bucağı belediye si turistik mevsimin başlamasıyla birlikte bazı kararlar almış.

Buna göre, artık Altınoluk'ta gelip geçenleri rahatsız edecek şekilde baston ve şemsiye sallamak yasaklanmıştır. Demek ki daha önce baston ve şemsiye sallayanlar varmış... Ne amaçla sallanmış orasını öğrenemedik. Ayrıca sokaklarda karşıdan karşıya geçerken ve çamaşır asmak, kalabalık yerlerde köç ve horoz döğüşürmek, tamamen çıplak bir vaziyette denize girmek ve mayo ile şehir içinde dolaşmak da yasaklanmıştır.

Bunlardan başka diğer yasaklar da şöyle: Duvarlara resim yapmak ve yazı yazmak, destan satmak ve reklamçılık amacıyla cüdde ve meydanlarda izdihama yol açmak, sokaklarda hayvan koşturmak, belediye otobüslerine sarhoş binmek, eski gazete kağıtlarından kese kağıdı yapmak, işçilerin donla çalışması da yasaklanmıştır...

Açıkça
DOĞAN
YURDAKUL

Ayrılmı yok içmeye...

— Şu sıcak yaz gününde bir bardak buz gibi tuzlu ayranı ne dersin?
— Olsa da içsek derim.
— Peki, onu bulamazsan tuvalete tahtirevanla gitmeye ne dersin?
— Çıkarken hesabı ben vermeyeceksem olur derim. Beş kâğıdı sen verecek olduktan sonra, ister tahtirevanla götür, ister atarabasıyla.

Neden mi söz ediyoruz?
Yine Abdullah Beyin televizyonundan. Schaub-Lorenz firması henüz Abdullah Küne'nin alırsın almazsın tupe bozulan televizyonunun yerine yenisini vereceği yolunda bir sonuç bildirmedi. Ama bize cevap gelinceye kadar Sanayi Bakanlığı ile TRT "renkli televizyon mu, yoksa ikinci kanal mı" tartışmasını gündemine aldı.

"Bize ne bundan" demeyin. Tuvalete ne ile gideceğimizi çok yakından ilgilendiriyor. Uzmanlar, bilirkişiler, bilmez kişiler bunu tartışıyor.

— Herkes bir şeyleri tartışıyor, varmış onlar da bunu tartışın, yeter ki işi silaha dökmesinler, diyebilirsiniz.

Şimdi bunu dersiniz, yarın yandığının resmidir.

Çok yakın bir gelecekte evinizde yeni bir huzursuzluk başlayacak.

— Baba, Ahmetlerde renkli televizyon var, maçıyla böyle bir güzel gösteriyor ki... Bizde niye yok?
— Bey, bey, adamın diye ortaklık gezyorsun. Herkesler evine renkli, ikinci kanallı televizyon alıyor. Biz bu küllüstürle idare ediyoruz. Nahiye'nin cimri kocası bile almıyor.

Lami cimri yok, yakında yeni bir "şiddetli geçimsizlik" bombası geliyor. Büyükelimiz arasında cereyan eden bu tartışmaya bugün kulak vermiyorsanız, yarın çıkacak yeni boşanma sebeplerine kendinizi şimdi den alıştırırsınız demektir.

Anlamaya çalışın.
Biri diyor ki, renkli TV sanayimizi geliştirir, yeni fabrikalar açılır, bir sürü işçimize iş sahası açılır.

Öteki diyor ki, en büyük sorun eğitimsizliktir, ikinci kanalı açıp eğitim programları düzenleyelim.

Daha anlayamadınız mı?
Bir tarafın uzmanı diyor ki:
— Bu işin gelişme katsayısına katkısı TRT TV/ Sin. Cos. ve'nin kare köküdür. Böylece büyük kalkınma hamlemiz yeni bir kuvvet kazanmış olacaktır.

Öteki tarafın uzmanı itiraz ediyor:
— Öyle demeyin üstümdür. Bu işin olanakları büyük bir olasılıkla MCRT/Tg. Cotg. 226 gibi bir düşüş kaydedecektir.

Hâlâ mı anlayamadınız?
Bu işin devlete yükleyeceği hiç bir ek külfet yok. Mesele sadece basit bir teknoloji transferi. Mesele hangisine öncelik tanınacağı meselesi.

Hangisine tanınırsa tanınır, Başkanımız Boğaz Köprüsünün önünde fotoğraf çektiği gibi poz verecek. Ya "renkli TV'nin ya da ikinci kanalın fatih"i olacak.

Maksat çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak değil mi?
İkinci kanal istiyorsan kullandığın ahcının içine basit bir alet taktır, olumuyorsa alıcını değiştir.

Renkli TV istiyorsan bastır 160 bini, yenisini al. Eskişini bir enayi bulursan okut, okutamazsan tel dolap yap.

Zaten elimizdeki kötü televizyonların şurası burası bozuldu diye tamircilere taşınır duruyoruz. Hepten yenileyip kurtuluruz ves-salam.

Varsın içmeye ayrılmış olmasın. Biz tuvalete ikinci kanalı olan renkli televizyon ile gitmek istiyoruz.

DÜNYAYA BAKIŞ

Kadınlar erkeklerle aynı haklara sahip, Ordudaki bir kadın en yüksek rütbeye bile yükselebilir

Kalkınma hamlesindeki Irak, uzman kadro zorluğu çekiyor

- Devlet, konut yaptırmak isteyenlere uzun vadeli ve 2 milyon liranın aşan krediler veriyor.
- 950 kişilik köylere kadar sağlık merkezleri açılması hedefleniyor.
- 1987'ye kadar ülkede okuma-yazma bilmeyenin kalmaması için hızla çalışılıyor.

KALKINMA hamlesini gerçekleştirmek için uzman kadrolar vazgeçilmez bir unsur. Irak'ta henüz bu kadrolar oluşmamış. Ancak bu yönde büyük çabalar var. Mühendislik alanındaki eğitim yapması amacıyla Bağdat'ta bir teknik üniversite açılmış. Muntazariye, Musul, Basra, Süleymaniye Üniversiteleri de henüz henüz eğitimini sürdürüyor.

6 yaşındaki çocuklar ilkökula başlıyor. 13 milyon nüfuslu Irak'ta 29,23 derslik var. Orta öğretim ise daha çok mesleki dallara alanı genişletmiş. Irak yetkilileri yeni ihtiyaçları karşılamak için önümüzdeki yıllarda 37 öğretim ve ticaret, 67 tarım ve 121 sanayi dalında eğitim yapacak orta dereceli okulların açılacağını belirttiler.

Meslek okullarının yanı sıra Güzel Sanatlar Akademisi ve Enstitüsü, Müzik ve Bale Okulu, öğrencilerini resim, seramik, duvar freski, heykel, plastik sanatlar, müzik ve bale dallarında yetiştirmeye çalışıyor.

Bağdat'taki sinemalarda yerli, Hint ve karate filmleri rağbetle. TV'den izleyebildikleri kadaryla Irak filmi henüz geri bir düzeyde. Ekranda sadece iki kişinin diyalog yaptığını görüyorsunuz. Mekan ise genellikle bir evin içinden ya da bir kahvenin köşesinden ibaret. Caddeler, kırlar gözüküyor. Hareket ise oldukça az. Batıyla sıkışık ticari, ekonomik ve kültürel ilişkilerin, birçok alanı olacağı gibi sinemaya da etkileyeceği düşünülebilir.

KADRO EKSİKLİĞİ

KALKINMA okuma-yazma bilmeyen, halkın bilgi düzeyini

yükseltmeyi de gerektiriyor. Bunun için 1977'de açılan 10 yıllık "cehaletle mücadele kampanyası" olanca hızıyla sürüyor. Eğitim kurumları, ordu, devlet daireleri ve diğer işyerleri, yaşlı öğrencilere okuma yazma öğretiyor. Yetkililer bu kurslara büyük ilgi olduğunu, bir süre sonra ülkede okuma yazma bilmeyenin kalmayacağını söylüyorlar.

Bağdat'ta hemen hemen her gün ya yeni bir otel ya da yeni bir tesis hizmete açılıyor. Ancak bu otellerde çalışacak ve dil bilen yerli kadrolar yok. Onun için Irak, Endonezyalı, Filipinli, İspanyol ya da başka milliyetlerden İngilizce ve diğer dilleri bilen kadrolar ve garsonlar kullanıyor. Biz de teknik dallarda çalışan birkaç Batılı uzmanla tanıştık. Yetkililer, işte, sanayi ve hizmet dallarındaki bu açıkları kapatmak için eğitime ve vasıflı insan yetiştirmeye gereken önemi verdiklerini belirttiler.

KADIN HAKLARI

BAGDAT laik bir kent havasında. Çarşafı anne ile, yamında yürüyen çarşafsız kızını beraber görebilirsiniz. Benler, Irak'ın Südi Arabistan ya da benzeri bir Arap ülkesiyle kıyaslanamayacağını söylüyorlar.

Irak kanunlarına göre kadın, erkeklerle aynı haklara sahip. Son seçimlerde birçok kadın milletvekili Meclis'e Vatan'ı (parlamento) gitti. 1976'dan beri ise kadınlara orduda çalışma hakkı verildi. Çıkarılan bir kanuna göre, kadınlara orduda en yüksek rütbelere kadar yükselebilecek.

Gerek devlet, gerekse de özel sektörde kadınlara erkeklerle aynı yavaş çalışabiliyorlar. Irak Kadın-

Irak'ta kadınlar hayatın her alanında gitgide daha etkin rol alıyor.

ları Genel Federasyonuna bağlı olarak kurulan bir merkezde çeşitli meslek dallarında çalışacak kadınları eğitiyor.

Irak Kadınları Genel Federasyonu 1969'da ilk kongresini yapıp okuma yazma kursları açarak örgütlenmeye faaliyetlerini hızlandırmış. Federasyon, haberleşme, sağlık, okuma-yazma, hukuk, eğitim gibi dallarda kadınlara bilgi ve eğitim vermenin amaçları. Federasyonun uluslararası bürosu ise benzeri yabancı kadın kuruluşlarıyla ilişki halinde.

KONUT YARDIMI

IRAK hükümeti kentte ve yarı karda, konut yapmak isteyen vatandaşlara uzun vadeli krediler açarak yardımcı oluyor. Bu tür istekleri de teşvik ediyor. Ayrıca, hükümet toplu konutlar yapımına da ağırlık veriyor.

Bağdat'ta konutumuz bir devlet memuru, bu krediden yararlanarak ev yaptırdığını söyle-

di. Devletin en fazla, bizim paramızla, 2 milyon 250 lira kredi almak mümkün.

Ote yandan 1970 yılında kabul edilen bir kanuna göre, devlet, tüm vatandaşların sağlık sorunlarını üstlenmiş. Buna göre, 950 kişilik bir köyde içine gelecek şekilde, tüm ülke çapında sağlık kuruluşlarının yapımına z verilmiş.

SICAĞA KARŞI ÇARE

Bu derece sıcakta Irak halkı yaşantı biçimini de bizim alışık olmadığımız bir şekle döndürmüş. Sabahleyin çalışmaya başlayanlar saat 13-14 dolaylarında işlerine son veriyor. Sonra akşam "serinliği" düşündüğünde, kendi işyeri daha çalışabiliyor. Biz bu duruma alışana kadar, gittikçe azımsanabilir devlet daireleri ve işyerlerinin kapısı kapalı bulduk.

Sıcak karşı geleneksel ve mo-

dem tarzda olmak üzere çeşitli önlemler almış. Eski yapı evlerinin bodrumunda soğukluk yapılmış. Su fişirleri havuzlar da ihmal edilmemiş. Yeni kuruluşlarda ve birçok işyerinde soğutma cihazları var. İçeri girdikten bir süre sonra üşümeye bile başlıyorsunuz. Tabii bir sıcak bir soğuk bizim gibi o derece alışkın olmayanların sıhhatini etkileyebilir. Bu soğutma cihazları o kadar yaygın ki, sarfedilen enerjiyi nükleer santrallerden de karşılamakta. Bağdat yönetiminin yeni projesini anlamak, zor olmasa gerek.

Sıcak karşı bir önlem de fazla miktarda meşrubat tüketmek. Sokaklar adımlaşı soğuk bir şeyler satan küçük büyük dükkanlarla dolu. Erkeklerin de giydiği uzun eteklikli elbiseler ise vazgeçilmez bir serinletici.

(DEVAM EDECEK)

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

VE BÜYÜK İŞADAMI HAKKI HAKYEMEZ MACERALARLA DOW HAYATINA BİDAR ARA VERMEK VE SEVGİLİ ANKİONUN KUCUĞUNDA BİDAR DİNKEN BİLMETK UMUDUYLA YAYAN YAPILDAK VE BU KADAR İŞTEN KAZANDIKLARI BİR MARKI'DA ANKASINA KAPTIRARAK İSTANBULUN YOLUNU TUTTU...

BULMACA

SOLDAN SAGA: 1) Paranın değerini diğer ülke paralarına göre yükseltmek. 2) Mineli, sırlı (çeyiz) içinde yaşadığımız uzayın tümü, evren. 3) TERSİ şiddetli bacak ağrıları veren bir hastalık. Kültürhaneye haykırışı. 4) Kesici bir tarım aleti. Savaşta savunma amacıyla yapılmış savunma yerleri. 5) Hükümlerinin hızlı büyümeleri sonucu meydana gelen doku şişkinliklerine denir. TERSİ'ni yapıldırttır bir hayvan. 6) Değişiklik (eski dil)-Bırılmış Millîlerin simgesi. 7) Eski Mezopotamya'da bir uygarlık-Prens-Kimyada Kobaltın simgesi. 8) Anıtları aynı ya da birbirlerine çok yakın sözcüklere denir.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Bir tarım ürününün ülke çapındaki toplam üretim miktarı. 2) Basra Körfezindeki Arap devletlerinin başkalarının denir. TERSİ bir göz rengi. 3) Yurttaş. 4) Bir organizm-Dolaylı anlatım, sezdirmeye. 5) TERSİ esinti, rüzgar. TERSİ Kimyada Lityum'un simgesi. 6) Ortadoğu'da bir devlet. 7) Sınırlı, huysuz-TERSİ üst karıştı. 8) TERSİ iskambilde birli-Bir harfin okunuşu-Kilometrenin kısa yazılışı. 9) Tekrar Vücudumuzun bir bölümü. 10) Tamirat, restore etme. 11) Çok taneli bir meyve. 12) Bir çeşit salça.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

SOLDAN SAGA: 1) Galaksi- uba. 2) Elem-Ablene. 3) Saman- u. 4) tsi-Mg. 5) Ak-Aza- Fost. 6) Farkinson-Ka. 7) Anonim. 8) Antant-Hos. YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Gestapo. 2) Alaska. 3) Lemiru. 4) amap. 5) Ziya. 6) Sayman. 7) iboG-sat. 8) il-Fon. 9) Jululo- nH. 10) Be-Is. 11) An-Dikis. 12) teyilaM.

12 Mart döneminde devrimci tutum ve okunması gerekli üç kitap

Hikmet Çiçek

12 Mart faşist diktatörlüğü döneminde çok sayıda devrimci, poliste, mahkemelerde ve cezaevlerinde direnmesini ve devrimci onurunu korumasını bildi. Onlar teslimiyete karşı çıktılar, döneklerle mücadele ettiler. Ancak 12 Mart sıkıyönetimi mahkemelerinde görülen bir siyasi dava vardır ki, diğerlerinden nitelik olarak farklıdır. Yalnız bir dava, siyasi bir yargılama da proleter devrimcinin nasıl davranması, devrimci tutumun ne olması, işçi sınıfının çıkarlarının nasıl savunulması gerektiğine örnek oldu. Bu dava, Türkiye İhtilali İşçi Köylü Partisi Davasıdır. Yazımızın başlığında sözünü ettiğimiz üç kitap da TİKP Davasının "zulüm ve işkence üzerine inşa edildiği" gerçeğini saptayarak başlar.

SAVUNMA: 12 Mart sıkıyönetiminde işkenceye dayanan "adalet" anlayışını, "adaleti" yerine getirmekle görevli savcılar ve yargıçların kendi yasalarını dahi hiçe sayan tutumlarını, MİT, Kontrgerilla ve siyasi polisteki işkenceleri ve işkencecileri, cezaevlerindeki baskıları ve bu baskıları uygulayanları kanıtlarıyla teşhir ederek ve TİKP Davasının "zulüm ve işkence üzerine inşa edildiği" gerçeğini saptayarak başlar.

SAVUNMA'da; "üstün ırk" "üstün millet" gibi faşist teorileri, Yavuz, Kanuni gibi feodal zorbalara savunan 12 Mart savcılarının karşı, halkımızın tarih boyunca zulme ve zalimlere karşı verdiği yiğit mücadeleye sahip çıkıyor. Tarihi yaratın halk, yalnız halk olduğu belirtilir. Marksist-materyalist bir bakışla Türkiye tarihi, ülkenin sosyo-ekonomik yapısı incelenir. Modern revizyonizme ve sosyal-emperyalizme karşı Mao Zedung'un devrimci düşünceleri, devrim, devlet, ordu, parlamento, proletarya enter-nasyonalizmi, milli mesele vb. gibi konularda Marksizm savunulur. Halkın kurtuluşunun yolunun nereden geçtiği berrak bir şekilde cevaplanır ve Türkiye devriminin yolu açıklanır.

"Faşizm Halkın Mücadelesini Durduramaz" adlı kitap Doğu Perinçek'in, 12 Mart sıkıyönetim mahkemelerindeki konuşma ve dilekçelerini; "Devrimci Faşizmi Yargılıyor" adlı kitap ise, devrimci-

lerin birliğini parçalamak, hapishane ve mahkemede ortak davranışlarını önlemek için onları ağır hapis cezalarıyla yıldırmak amacıyla açılan "Hakaret", "Mukavemet" ve "İsyan" davalarında TİKP sanıklarının sorgu ve ifadelelerinden örnekleri içermektedir. Her iki kitapta da, faşizmin iç yüzü, onun yalana ve sahtekarlığa dayanan ideolojisi teşhir edilmekte, bu teşhir Marksizmin savunulmasıyla birleştirilmektedir.

Kısacası, bu üç kitapta da, bilimsel sosyalizm davasına cesaretle ve kararlılıkla sahip çıkılıyor, devrimin bayrağı yükseltilecek. "Şanık sandalyesi", sınıf mücadelesinin sürdüğü bir kürsüye dönüştürülmüştür.

Revizyonistlerin ve teslimiyetçilerin, TİKP sanıklarının devrimci tutumunu karalayabilmek için her türlü yalan ve iftiradan medet umduklarını, onların proleter devrimciler hakkına uydurdukları yalanları ve devrimci- lere çamur atmak için sahte TKP'ileri, MHP'ini, TİKKO'cuların birbirlerine nasıl "destek" olduklarını biliyoruz.

TİHP sanıkları, cezaevinde ve mahkemede birliklerini nasıl koruyabildiler? Diğer siyasi davalarda yargılananların takınamaları, her yünden ve bütünüyle ilkel tutumu nasıl alabildiler? Ber- lirleyici olanın siyasi ve ideolojik çizginin doğruluğu olduğunu, TİHP sanıklarının faşizme karşı direndiklerini koruyabilmelerinin bundan ileri geldiğini kavrayamayan çok kişi o dönemde bunu merak ediyordu: "Niçin Safakçılarını gösterdiği tavrı bir göstere- medik?" Revizyonist ve teslimiyetçilerin bunu açıkla- ması gerekiyordu. Gerçeği tersyüz etmek için çok usta olan şefler bunu "açıklad-

lar". Onlara göre TİHP sanıklarının "sekte" davranış- larını izlemişler, birbirleri- ni "suça iştirak ettirerek" birliklerini korumuşlardı! Sonradan Oya Baydar reviz- yonisti, ILKE dergisinde bunu açıkça savundu. Faşiz- min önünde gerdan kıvrın- ar, kendi utanç verici dav- ranışlarını unutturabilmek i- çin, dirençlenere böyle kara- çalmaya yelteniyorlardı. Peki, neydi TİKP sanıklarının bir- birlerini "iştirak ettirdikleri" suçları? Faşistlerin sal- dırlarına karşı birlikte di- renmek. Koğuşları bir dev- rimci dövmüyle götüretilirken vermemek, saldırlara karşı elleri- ne ne geçerse onlarla kendile- rini savunmak. Savcıların, yargıçların yasa tanımaz tu- tumlarını birikte protesto etmek, Mahkemede bir dev- rimci salondan dışarı atılma- ra, onu desteklemek. Direnen insanları yalnız bırakmamak, Cezaevinde kollektif bir ya- şama tarzını savunmak.

Telesimiyetçilere göre ise böylesine "sekte" davranış- larını okurken bunları düşün- düm, Kanımca AYDINLIK, o- kullarını TİHP Davası hak- kında da bir an önce aydın- latmalıdır.

Bugün devrimcilerin önem- li bir kesimi 12 Mart tecrübe- sini yaşamadılar ve proleter devrimci hareket, "sol" çiz- gilere karşı mücadeledir. Pro- letar devrimcilerin mahkeme- lerde ve cezaevlerinde 12 Mart faşizmine karşı verdikle- ri mücadelenin kavranması, sağ hatalara karşı mücadele- nin gündemde olduğu gün- müzde özellikle önemlidir. Yukarıda sözünü ettiğimiz ki- tapları proletarya hareketinin dışında olan devrimciler de o- kumalıdır. SAVUNMA'yı THKO, THKP-C, TİKKO, vb. gibi grupların savunmalarıyla kar- şılaştırmaları, onların, Mark- sizmi kavramalarına yardımcı olacaktır.

Cumhurbaşkanı Vekili dün akşam Demirel ve Ecevit'le görüştü

Çağlayangil, kontenjan senatörleri için bir süre daha bekleme eğiliminde

Sıkıyönetim, Demokrat gazetesinin Ankara'da dağıtımını yasakladı

HABER MERKEZİ
ANKARA Sıkıyönetim Komutanlığı yayınladığı bir bildiriyle Demokrat gazetesinin Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı sınırlarına sokulmasını ve dağıtımını yasakladı.

Komutanlık 33 Nolu bildirisiyle, İstanbul'da yayınlanan Demokrat gazetesinin "gerçek değil" ve "gerçekleri saptırmı" ve "kamu düzenini bozucu" nitelikte haberler nerettiğini saptadığı belirtilerek gazetesinin 1402 sayılı Sıkıyönetim kanununun 3/c maddesi uyarınca Ankara'ya sokulmasının 8 Temmuz 1980 tarihinden itibaren yasaklandı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının açıklamasında "Halkı kanunlara karşı gelmeye teşvik edici" yayınlar, bulundukları ifade edilen "Yürüyüş" ve "Devrimci Derleniş" adlı yayınların da 8 Temmuz 1980 gününden itibaren basını ve yayını yasaklandı. Söz konusu dergilerin yayımlandığı matbaalar hakkında da yasal işleme başlandı. Açıklamada basıların ve halkın da bu yasalara uyması istendi.

Silven'de...

(Baştafraf 3. sayfa)

Hacı Faris, çeşitli suçlardan mahkum olmuş ancak firarında bulunan suçluları hesliyor ve onları rakiplerine ya da başkısı yapmak istediği kişilere karşı kullanıyor.

Harmalı köyüne bağlı Kaniya Zera mezarı da, Hacı Faris'in mahkumlarının saldırı yerlerinden biri. Geçtiğimiz yaz, Hacı Faris'in mahkumları her gece Kaniya Zera mezarını kurşun yağmuruna tutmuşlardı. Sebep, Hacı Faris'in bir akrabasının öldürülen Behcet Keskin adlı bir şahsın akrabası olan Recep Kurmaz'ın burada oturması idi. Saldırının daha çok ekin döneminin bitmesinden sonra başlanmasını endişeli olan Kaniya Zera mezarı, Hacı Faris'in adamlarının köy başkanı ve çeşitli saldırılar düzenlemesi bekleniyor.

Türkiye, Moskova Olimpiyatlarını en geniş yayınlıyacak ülkeler arasında

NBC Televizyonu, Afganistan'ın işgalinden önce Rusya ile yaptığı anlaşmayı iptal ederek Olimpiyat yayınına katıldı.

NEW YORK (AA)
İRÖK ülke, Moskova Olimpiyatlarını boykot kararı üzerine, naklen yapılacak yayın süresini azalttı. Türkiye, boykot kararına katıldığı halde, yayınları en geniş şekilde yayınlıyacak ülkeler arasında en sırada yer alıyor. Türkiye'nin 80 saat içinde canlı ve bant yayını yapacağı bildiriliyor.

Boykot eylemine çok sayıda ülkenin katılmasından sonra yayını süresini azaltan ülkeler arasında Japonya, İngiltere ve Batı Almanya başta geliyor. Fransa, Hollanda ve Danimarka da yayını sürelerini önemli ölçüde kıstılandıkları öğrenildi.

Bu arada Amerika ve Kanada, Olimpiyatları yayından katılıyor. Amerikan "NBC" Televizyonu Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ın işgalinden önce imzaladığı anlaşmayı iptal ederek Olimpiyatları yayından kaldırdı. Anlaşmaya göre "NBC" oyunları 150 saate yakın bir süre yayınlamayı planlamıştı.

Japon...

(Baştafraf 3. sayfa)

Öte yandan Sovyetler Birliği'nin cephane türünde Tokyo Bayınkeleci tarafından temsil edilmesi dikkatleri çekti.

Mahir Dalbudak'ı öldüren iki katilin yüzünde maske vardı

Faşistler Konya Ereğli'de TİKP üyesi bir genci öldürdü

● TİKP Genel Merkez Basın Bürosunun yaptığı açıklamada cinayetin aydınlatılması ve katillerin yakalanması istendi.

HABER MERKEZİ

"İki faşistler, Türkiye İşçi Köylü Partisi üyesi Mahir Dalbudak'ı Ereğli'nin Hacı Mutahir Mahallesinde basından vurarak katlettiler.

Konya'nın Ereğli ilçesinde meydana gelen olayda görgü tanıkları sanıkların 16-17 yaşlarında maskeli iki kişi olduğunu belirttiler. Birinin üzerinde kahverengi bir ceket bulunan saldırganların aynı gün Ereğli'ye bir minibüs dolusu gelen MHP'ilerin Bor ve Niğde'deki saldırıları ile ilişkileri olduğu sanılıyor.

TİKP EREĞLİ İLÇE ÖRGÜTÜNÜN AÇIKLAMASI
Olayla ilgili olarak bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Ereğli İlçe Örgütü, halka Alevi-Sünni ayrımı yaparak saldırı faşistlerin Ereğli'de de Mahir Dalbudak'ı katlettiklerini belirtti. Ereğli'deki bütün yurtsever ve demokratlar MHP terörüne karşı güc birliğine çağırarak TİKP, açıklamasında "Ereğli'de Emniyetten destekli faşistlerin oyunlarını bozalm" dedi.

İstanbul'un büyüyen konut sorununu çözmek için başlatılan çalışmaların ilk toplantısına katılan İmar ve İskan Bakanı Turgut Tokar, Vali Nevzat Ayaz ve Belediye Başkanı Aytekin Kotil alınca önlemleri açıkladılar.

Hızla artan şehir nüfusu 6 milyona vardı

İstanbul'un yıllık 35 bin konut açığı var

İSTANBUL (ÖZEL)
İstanbul Vilayetine dün İmar ve İskan Bakanı Turgut Tokar, Vali Nevzat Ayaz, Belediye Başkanı Aytekin Kotil ve diğer yetkililerin katıldığı bir toplantıda İstanbul'un büyüyen konut sorunu ele alındı. Toplantıda İstanbul'da hızla artan nüfusun her yıl 35 bin konut açığı yarattığı ve bunun gelecekte kurtuluşu için açılması gerektiği belirtildi.

İstanbul'un 6 milyona varan nüfusunun 2 milyon kadınının gecekondularda oturduğunu belirten Vali Nevzat Ayaz mevcut gecekonduların bölgelemlerinden kalıcı olanlarla kaldırılması gere-

kenleri tespit edebilecekleri ve kaldırılması gereken gecekondular bölgelemlerle oturanları belli bölgelere sevk ederek buradan yığılacaklarını söyledi.

Bakan Turgut Tokar de toplantıda yaptığı konuşmada önümüzdeki dönem İstanbul'da 220 hektarlık bir gecekondular bölgesi kurulacağını ve mevcut bölgelemleri de gözden geçireceklerini açıkladı. Belediye Başkanı Aytekin Kotil de planız şehirciliğinin bütün yükünü belediyelerin çektiğini belirterek İstanbul Nazım Plan çalışmalarının bir an önce sonuçlandırılması istedi.

Doç Boratav...

(Baştafraf 3. sayfa)

Doç. Dr. Şemsettin Barkan, enflasyonu önlemek amacıyla nüfus planlaması, vergi yasası gibi önlemler üzerinde dururken, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdürü Doç. Dr. Orhan Morgül, bir yandan hükümetin siyasetlerini savunurken, bir yandan da işçi sendikaları, işverenler ve devletin mikro planda maliyeti düşürmeye çalışması gerektiğini ifade etti.

Bu arada Doç. Dr. Taner Berksoy, oluşturulan yapıyı yaşıtmak için enflasyonu gerektiriyor, diyor. Doç. Dr. Korkut Boratav, gelir dağılımı ve kaynak tahsisinde bozulukları gidererek, enflasyonu yaşanamayacağına belirtti. Boratav, üreticilerden başlayarak kademel bir şekilde taban fiyatlarını, toplu sözleşmelerin ve nihayet faiz hadleri ve döviz kurlarının endekslenileceğini söyledi.

ÇÖZÜMSÜZLÜK TESLİMİYETTİR
Çeşitli konuşmacılar Boratav'ın bu çözümünün Friedman Latin Amerika modellerini hatırlattığını ileri sürdüler. Boratav bu iddialara cevap olarak, Latin Amerika'da diktatörlerin hızlı enflasyonla gerçek ücretleri en alt düzeyde indirildiklerini, endekslemenin bu düşük düzeyde yapıldığını hatırlattı. Boratav sözlerini şöyle sürdürdü: "Durum çözümsüzlük demek, teslimiyettir. Umutsuzluk büyük kurtarıcı aramanın eşine geçmez. Başka bir düzene geçmenin eşine geçmez miyiz? Bu siyasi iktidarlar bunu yapamaz denilebilir ama bu alternatifler üzerinde araştırma yapmak, öneri üretmek zorundayız."

Seminerin 4. oturumunda konuşan Ahmet Okan işçi ücretlerindeki artışın enflasyonu neden olmadığını sayılarıyla göstererek, daha önce ücretlerin yüksekliğinden şikayet eden Kağıt İşverenleri Sendikası Temsilcisi İmren Aykut'a cevap verdi.

SOVYET ETKİSİ
Bu arada bir konuşma yapan Mehmet Bevil, enflasyonun dış kaynaklı olduğunu düşündüğünü eleştirerek, dünyadaki buhranın eleştirilerek de yansadığını belirtti. Bevil, Sovyetler Birliği'nin de Türkiye'de çeşitli illerde enflasyonu körüklemesine yol açtığı noktasına dikkat çekti ve bu konuda ileride aynenli çalışmalarını yayınlamaya hazır olduğunu söyledi.

Öte yandan, Tuncay Artun, Aslan Başer, Kafaoglu, Kaya Ardic enflasyonun bu düzende önlenemeyeceğini ileri sürdüler.

Erbaa Tekel Müdürlüğüne ihtiyaç fazlası 200 MHP'li alındı

TOKAT (ÖZEL)

TOKAT Erbaa Tekel Müdürlüğüne ihtiyaç olmadığı halde 200'e yakın MHP'li komando alındı.

MHP'li olan Tekel Müdürlüğü MHP'li köy köy dolayarak toplandı ve Tekel'e yerleştirildi bildiriliyor. İşçi alımları 15-20 gün kadar önce başlatıldığı öğrenildi.

İskilip'in AP'li Belediye Başkanı, MHP'nin kışkırtmalarına karşı çıktı

● TİKP: "MHP'li İler Çorum katliamında kullanmak üzere İskilip'te silah ve cephane parası topladılar"

● Halkı "büyük cihada" çağıran MHP'li İler, "sokaklar dolusu idam sehpaşı dikecek kadar gaddar" olduklarını açıkladılar

ANKARA (ÖZEL)

TİKP Basın Bürosu, MHP'li İler Çorum katliamında kullanmak üzere İskilip'te silah ve cephane parası topladılar, "MHP militanları 3 Temmuz günü esnafı dolayarak Çorum'da kullanılmak üzere silah ve cephe ne parası topladılar. Aynı gün Çorum'da sokaklar dolusu idam sehpaşı dikecek kadar gaddar" olduklarını açıkladılar.

MHP'ilerin bu kışkırtma eylemleri ve katliam hazırlıkları karşısında siyasi parti yöneticilerini toplantıya Kaymakam, kendisi tarafından izin verilmeyeceği hiç bir kuruluşun başı toplanmayacağı, esnafın böyle durumlarda birlik olmasını ve Kaymakamla görüşmesini istedi.

Toplantıda söz alan AP'li Belediye Başkanı Hilmi Genç, MHP'ilerin dağıtıcı bildiriyi göstererek, bildiriyi dağıtılan halkı bölerek olaylar çıkarmak istediklerini belirtti. Belediye Başkanı Genç, kışkırtmalar karşısında İskilip halkının birlik olmasını ve sokaklar dolusu idam hareket etmesini istedi.

Huzur kışaathanesindeki olayda 2 kişi de yaralandı

Faşistler, Bafra'da kahve basıp 3 yurttaşı öldürdü

HABER MERKEZİ

MHP'li faşistler Samsun'un Bafra ilçesindeki Huzur Kışaathanesinde önceki gün saat 14.45 sıralarında basarak 3 kişinin ölümüne, 2 kişinin de yaralanmasına neden oldular.

Bafra Emniyet Amirliği yetkilileri olayda aynı masada oturan sol görüşlü Metin Özcan, Erdoğan Aktürk, Eyüp Alacaklıoğlu ve Mustafa Özcan'ın kahveye giren iki kişi tarafından kurşunlandıklarını bildirdiler. Metin Özcan olay yerinde, Erdoğan Aktürk ile Eyüp Alacaklıoğlu ile kaldırıldıkları hastanede öldüler. Olayda yaralanan Ali Yılmaz ve Mustafa Özkan ise Samsun Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar. Yetkililer

o layla ilgili soruşturmanın sürdüğünü belirtti.

FAŞİSTLER ANKARA ÇUKURCA MAHALLESİ HALKINA ATEŞ AÇTILAR

Faşistlerin önceki gün 19.30 sıralarında Çukurca Mahallesi trafo alanında oturan halkın üzerine ateş açtıkları, ancak kimseyi vuramadıkları bildirildi. Ateş açanların Bekir Şenyurt ve Mustafa Şenyurt isimli komandolar oldukları ve halkın üzerine saldırırların köpeklerini de yanı sıra vurdukları, vatandaşların ise kendilerini taşlarla korumaya çalıştıkları öğrenildi.

Önceki gün saat 17.30 sıralarında tahafiyeti dükkân başlatarak katledilen Ferit Sazlık ve Mehmet Baykara'nın faşistler

Ecevit...

(Baştafraf 3. sayfa)

den umdukları yarar konusunda da görüşlerini açıklayan Ecevit şöyle konuştu: "O güçlerce izlenen genel stratejinin önemli bir unsuru Türk toplumunu kutuplara ayırıp cepheleştirmektir. Bu sağlanabildiği oranda hem sömürü kolaylaşacaktır, hem de savad daha netleşip keskinleşecektir. Hele CHP'li bu oyuna girerse CHP ve CHP'li kışkırtıcı devlet güçleri o arada silahlı kuvvetler karşı karşıya getirilmis olacaktır. CHP, kendi aralarında bile anlaşamayan hatta bazıları kendi aralarında savaşan birtakım bölük bölük gruplar cepheleşip bitinleşiyor derken, toplumdan ve devletten soyutlanmış olacaktır."

Konuşmasında zora dayalı eylemin de çıkış yolu olamayacağını söyleyen CHP Genel Başkanı "O tür eylemlerin sağında da sonunda da faşizm vardır" dedi. Ecevit, CHP'li yurttaşların yoğun olduğu mahallelere de bir yandan faşist güçlerin saldırıya geçtiğini, bir yandan da "Silahlı bazı sokaklıların CHP'nin barışçı ve pasifist olduğu şeklinde" propaganda yaptıklarını söyledi. Ecevit, "Özellikle Alevi yurttaşlarımız bu sağlı sollu kışkırmacı içinde her gün biraz daha sıkıştırılıyor" dedi.

Konuşmasında askeri müdahale konusuna da değinen CHP Genel Başkanı şöyle dedi: "Bunaldıran çıkış yolları bir bir tüküyor. Demokrasi fiilen işleme altına giriyor. Seçim güvenliği gitgide daralıyor. Devlet güden güne işlerliğini ve güvenliliğini yitiriyor. Geçmişteki bunalmı ve onarım dönemlerinde farklı olarak askeri müdahale ise, artık hem çözüm değil, hem de münkün değil...iyi ki değil."

"ERBAKAN'IN BAŞBAKANLIĞINI BAZI ARKADAŞLARIMIZ TEKLİF ETTİ"

CHP Genel Başkanı Ecevit

Çorum'dan izlenimler

MHP'li saldırganlar tespit ediliyor

ÇORUM'da sessizlik devam ederken MHP'ilerin yaptığı katliamlar, kundaklama ve yağmalama olayları bir bir açığa çıkmaktadır.

Yetkililer çok sayıda aramının olduğunu söylemektedir. Yurttaşlar evlerini kundaklayanları ve kendilerini öldürmeye çalışanları Savcılığa bildirmeye başlamıştır. Öte yandan MHP'li saldırganlara devam ediyorlar. Güvenlik görevlileri tarafından yakalanan mazeretli MHP'li, mazeretleri alındıktan sonra serbest bırakıldı.

HASAN ÖZTÜRK'ÜN EVİ YAKILDI

Öte yandan MHP'nin saldırısına uğrayanlardan Hasan Öztürk başından geçeneri muhabirimize şöyle anlattı: "Sağ gözü sağ kesim hücumu geçti. Benim bulunduğum yerde sol kesimden kimse yoktu. Evden dışarı bakarak olayları gözledim. Bu sırada sokakta bulunan jandarma uzatmalı çavuşu bana "Aşağı gel" dedi. Ben de "Beni değil şu silahlıları götür" dedim. Buna rağmen beni karakola götürdüler. Üç gün aç, susuz betonun üzerinde yatırdılar. Ben götürüldükten sonra evim ve firmam yağalandı, yakıldı bu bir teriptir. Jandarmamın yaptığı, seni alıp götürüyem ocağın yakılmasını beklerim. Sabahleyin gün işken polis ve askerler gözünde evimi yakıyor. Bazı semtlerde saldırı sırasında tuvalete saklanan arkadaşlar saldırganları görmüşler. Saldırganların başında Halil Boz adlı bir müteahhit, Hacı Biyat adlı silah kaçakçısı ve cezası kaçacağı Şener Baran varmış.

EVİ KUNDAKLANANLAR

Manav Cemal Coşkun de evi yakılıp, kendisi öldürülmek istenen yurttaşlardan biri. Coşkuner buna katılanların isimlerini şöyle sayıyor: "Camicalı Fevzi Ömer, Camicalı Sarı Durur, "Yörüklerden Ömer".

Ulukavak Mahallesi 4. Sokaktaki evi kundaklanan bir yurttaş ise evi kundaklayan faşistler arasında yüzünde bir şark çibani bulunan ayakkabıcı İhan Sener, babası çekirdekçi olan bir komando ve Kel Nami'yi teşhis ettiğini, bunlardan Kel Nami'nin tabanca taşıdığını belirtiyor.

TİKP HEYETİNE HALK BÜYÜK İLGİ GÖSTERDİ

TİKP Başkanlığı Kurul Uyesi Hasan Yalçın, TİKP İl Başkanı Mehmet Patlar, Parti acaahat Nusret Senem ve gazeteciler muhabiri Çorum'da incelemeler yaptı.

Milönü Meydanında halkın dertlerini dinleyen TİKP heyeti halk tarafından büyük bir ilgiyle karşılandı. Halk başından geçen olayları parti acaahatına bildirdi. Ne yapacakları konusunda heyete danıştı. Halkın bu ilgisini hazzetmeyen TSP'iler ve bazı maceracılar heyete taşatılar. Olay yerinde halkı hitap eden Hasan Yalçın bu tutumun acı çeken halkı üzdüğünü söyledi. TSP'ilerin ve bazı maceracıların tutumu halk tarafından nefretle karşılandı.

tarafından öldürüldüğü bildirildi.

BUCAK-APOCULAR ÇATIŞMASINDA BİR KADIN ÖLDÜ

Urfa'nın Siverek ilçesinde Bucak aşireti mensupları ile Apocular arasında çıkan çatışmada evinin önünde oturmakta olan Hanım Kanan adlı bir kadın vurularak öldü. Yetkililer Hanım Kanan'ın hastanede kurtulanmadığını ancak sanıkların yakalanmasına çalışıldığını bildirdiler.

KALİZE'DA TARANAN KİŞİ HASTANEDEN ÖLDÜ
Elazığ'ın Rizeviye Mahallesi'nde Taran Kılıç'ın aile kahvehanesinin önceki gün kimlikleri belirlemedeyen kişilerce taranması olayında yaralanan İsmail Çelik Adli Tıp Kurumu'na kaldırıldı. Yaralı Çelik Adli Tıp Kurumu'na hastanesinde hayatını kaybetti. Diğer yaralı Hüseyin Özdemir'in durumu ise iyiye gidiyor.

Elazığ Hürriyet Caddesi Hazar Kışaathanesinde Hayrettin Yılmaz adlı bir genç siyasi bir konuyu konuştuğu Fevzi Etkeser'i 6 yerinden bıçaklayarak öldürdü. Sanığın aranmasına başlandı.

GAZİANTEP'TE BİR MUHAŞEBECİ ÖLDÜRDÜ

Gaziantep Nizip'te sağ görüşü olarak bilinen Seydi Oğun evinden çalıştığı fabrikaya giderken kimlikleri belirlemedeyen iki kişinin açtığı ateş sonucu vurularak öldürüldü.

İETT otobüslerinde tam bilet 10, öğrenci-er 5 lira oldu

İSTANBUL (AA)

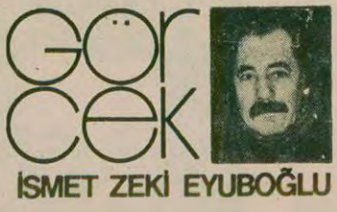
İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil İETT otobüslerinde taşıma ücretinin tam bilet için 10 öğrenci ve er bileti için 5 lira olarak belirlendiğini açıkladı. Pazartesi gününden itibaren uygulanmaya başlanacak olan yeni tarife ile Boğaz Köprüsünden geçen ücreti ise tam bilet için 20 öğrenci bileti için ise 10 lira olarak belirlendi.

Aytekin Kotil düzenlediği basın toplantısında en az 10 adet olarak satılacak olan abonman biletlerinin de 7.5 liraya, Boğaz Köprüsünden geçen hatlarda ise 15 liraya malolacağını belirtti. Yeni uygulamaya göre 400 kart alacak yolcular ayda 400 lira, öğrenci ve erler ise 200 lira ödeyecekler. Tünel jeo-tun ücretlerinin de 10 liraya çıkartıldığını açıklayan Kotil yurttaşların abonman bileti ile yüzde 25 tasarruf sağlayacaklarını belirtti. 20 yeni otobüsün da hizmete sokulacağını da konuşmasında yer veren Kotil ayrıca otobüslerin her gün yıkılacağını da söyledi.

AKSAY'IN AÇIKLAMASI

Öte yandan MSP Grup Başkanı vekilli Hasan Aksay, "Hiç bir CHP'li bana Genel Başkanımız Necmettin Erbakan Başbakan olsun teklifi getirmemi" dedi.

Aksay, bazı CHP'li Erbakan'ın Başbakan olması için teklifte bulunduklarına dair çıkan haberler üzerine yaptığı açıklamada, "Benim şahsen bu konuda bildiğim hiç bir teklif yoktur" dedi.

Eşref

Çokları, özellikle, "Ulu Hakan" kulları sevmeyen Eşref'i, kızkarar yerler onu. Oysa, şiirimizde, yergi (hiciv) denen türün en ilginç ozanı odur. Divan ozanları yergiyi özel tutumları, kirgünlükleri yüzünden yazıyor, Eşref ise toplum sorunları yurt konuları nedeniyle. Eşref'in yergisinin kaynağı, yaşadığı çağın, "Ulu Hakan"ın baskısı, çirkinliği, kuruntuları altında inim inim inleyen insanlardır. İkinci Abdülhamid yalnız doğru, namuslu insanların değil sanatın, bilimin de acımasız düşmanıydı. İyi düşünen, toplum sorunlarına karşı yetenekli görülen bir kimse duydu mu Ulu Hakanın uykuları kaçardı. Ne yapıp yapıp onu ortadan kaldırmak, etkisiz duruma getirmek vardı işin içinde. İşte Eşref bu tutumu yüzünden canına okumuş Ulu Hakanın. Ey padişah, alem düşman mısın zekaya Erbab-ı iktidarı gördün mü saldırsın Asrında kaldı millet üstüstsiz kitapsız Havfeylerim yakında Kuran'ı kaldırsın (Ey yeryüzünün padişahı sen zekaya düşman mısın/Yetenekli, anlayışlı kimseleri gördün mü saldırsın/ Senin çağında ulus üstüstsiz, kitapsız kalmış/ Korkarım yakında Kuran'ı da ortadan kaldırır yok edersin).

İkinci Abdülhamid ortalığı taşıp kavuruyor, kuşkulandığını ya içi attırıyor, ya sürdürüyor, ya bir yolunu bulup ortadan kaldırıyor. Eşref bu durum karşısında şunları söylüyor: Padişahın bir dirahne dödü kim güya vatan

Daima bir baltadan bir şahı halı kalmıyor
Gam değil amma bu mülkün böyle elden gitmesi
Gitgide zulm etmeğe elde ahali kalmıyor

(Ey padişahım vatan öyle bir ağaca döndü ki/ Boyuna kesiliyor, budanıyor, balta yemedik dalı kalmıyor/Yurdun elden gitmesi öyle pek üzücü değil/Ancak senin elinde zulmedecek kimse kalmıyor.)

İkinci Abdülhamid döneminde yalnız sürgün, içeri atma, öldürme değil, değişik türlerini şimdi bile gördüğümüz "işkence" de vardı. "Hafiy" denen gizli görevliler (polisler) umulmadık yerlerde dolaşır, kuşkulandıkları kimseleri alır götürür, "işkence"nin türlü türlü uygulanarak söyletir, yapmadıklarını yapmış olarak sorgudan çıkarırlardı. O dönemde gerçek suçluları yakalamak pek önemli değildi, önemli olan suçluların karakollardan suçlu çıkarılmalarıydı. Hangi karakoldan çok suçlu çıkarsa onun görevlisine özel bir "nişan" verilirdi. İşte Eşref bu olayı şiirleştirerek: Bilenlerle değildir padişahım bilmeyenler

Tarik-i tıfısalı yolcular rehzenen

Maat' tazim gelsin şimdi diz çökün

Usul-i zulm-ü gadri Engizisyon senden

(Ey padişahım bilenler bir değildir (bu sözler Kuran'da geçer), Yolcular yolsuzluğu yol kesenden öğretilsin/ Saygıyla ge-

lip karşında diz çöksün de Engizisyon işkence, acı, baskı yöntemini senden öğrensin).

Bizim toplumumuzda öyle benzerlikler vardır ki, aradan yıllar geçse bile eskimez. Sözgelisi İkinci Abdülhamid döneminde ulus bir koyun sürüsü gibi işlem görürdü. Yalan dolan, vurgun, soygun, utanmazlık, saygısızlık diz boyu. Gene de kimse sesini çıkarmazdı birkaç aydından başka. Eşref bu durumu dile getirirken günümüzde yaşıyor gibidir:

Bir sürü sanki koyundur millet
Sürünün kurdu Hamid-i Sani
Nice can yaktı ocak söndürdü
Düzaha gitmedi hâlâ canı

Bu dörtlükte geçen "Hamid-i Sani" bildiğimiz İkinci Abdülhamid, "düzah" ise cehennem demektir. Dörtlük çok açık. Nitekim günümüzde de böyle kurtlar yar, ulusu yiyorlar da gören, görmek isteyen yok. Yanılıp biri gördüğünü göstermeye kalksa hangi sözcüklerle suçlanacağını söylemenin gereği yok.

Eşref, bir ozan olarak, çok başarılı, yaratıcı, derin olmayabilir. Ancak gerçekliği, yaşadığı toplumun acılarını, belli sorunlarını, bunların nereden kaynaklandığını göstermesi yüzünden, kuşku götürmez. Onun şiirlerine konu olan olayların doğruluğunu tarihten, birkaç yıl öncesine değin o dönemi görenlerden öğrendik. Bu nedenle Eşref yaşadığını şiirleştirirken kendi içine kapanmıyor, topluma, toplum olaylarına açılıyor. Bizim şiirimizde bu yenidir. Olaylara çıkar açısından bakmıyor Eşref. Oysa Divan ozanları böyle değildir, bütün yergilerin, sövgülerin arkasında sanatı çıkara araç kılan bir öfke vardır. Eşref de öfkeleniyor, ancak onun öfkesi toplum olaylarıyla düğümleniyor, öfkesini kendinden uzaklaştırıp toplumu tedirgin edenlere yöneliyor. Onun günümüze kalmasını sağlayan da bu gerçekçi tutumudur.

Gerçek bir halk adamı

NASREDDİN HOCA

Mehmet Yeşil

NASREDDİN Hoca yüzyıllardır halkımızın acısında sevincinde gerçek bir halk adamı olarak yaşamaya devam ediyor. Hayatı hakkında elimizde kesin bir bilgi olmayan Nasreddin Hoca bazılarının göre Selçuklular döneminde, bazılarının göre de Timur'un Anadolu'yu ele geçirdiği zamanlarda yaşamıştır. Eldeki kaynaklardan birinci söylenenin daha doğru olduğu sanılıyor.

Hoca 1208 yılında Sivrihisar'ın Horto köyünde doğmuştur. Babası aynı köyün imamlığını yapan Abdullah Efendidir. Abdullah Efendi, çağın göre ileri görüşlü, aydın bir kişidir. Oğluna okuma yazma öğretmiş, Arapça ve din dersleri vermiştir. Nasreddin Hoca bunlarla yetinmemiş, çevresinde ün yapmış kişilerden de ders almış, sonra Konya'ya gitmiş, o günlerin en ileri öğrenim kurumu olan medresede okumuş, Akşehir'e yerleşmiş, 1285'te burada ölmüştür.

NASREDDİN Hoca, medreseyi bitirdikten sonra köy hocasına atanmıştır. Fakat fıkralarına baktığımız zaman kadık, mahkemelerde bilirkişilik, çiftçilik, ticaret gibi her türlü işi yaptığını görürüz.

Yani, hem sağken hem de ölümlünden sonra yaşamış Nasreddin Hoca tarihsel bir kişidir. Türkiye halkı Nasreddin Hoca'yı öyle benimsemiş, öyle özümsemiştir ki, Nasreddin Hoca'yı kendisi, kendisini de Nasreddin Hoca saymış ve sonunda toplumsal bir kişilik kazanmış Hoca, Türkiye halkının kendisi olmuştur. Halkımız 700 yıldan beri kendi düşüncelerini, duygularını hep Nasreddin Hoca'nın ağzından söylemiş, her duruma uygun Hoca fıkraları yaratmıştır.

Nasreddin Hoca tam anlamıyla bir halk adamıdır. Hayatı halkın içinde geçmiş, köylü-kentli, büyük-küçük herkesle iyi geçinmenin yollarını aramıştır. Çevresindekilerle dostluk kurmuş, acı-tatlı çevresinin her şeyine ortak olmuştur.

Hoca çevresinde sevilen, sayılan bir kişi olmuş, kimin ne derti varsa ona koymuştur. Elinde geldiğinde kendisine gelenlerin sorunlarına tercüman olmaya çalışmıştır. Nasreddin Hoca halkın katlandığı sıkıntılara katlanmış, gelecek günlerin daha iyi olacağına inanmıştır. Hoca tutumudur, eline geçeni har vurup harman savumaz. Sade yaşamayı, gezmeyi, doğa güzelliklerini sever. İkiyüzlülüğün, boş inançlardan, bilgicilikten, yalancılıktan, açgözlülüğün, bencilikten, dedikodudan hoşlanmaz. Hoca, ağızdan ağza anlatılarak günümüze dek gelen fıkralarında mizah yoluyla doğru bulmadığı

birçok şeyi eleştirmiştir.

Onun asıl amacı insanları güldürmek değil, düşündürmek, eğitmektir. Söyleyeceklerini dolaylı söyler. Eleştirisini bir gülümsemenin arkasına gizler. Hoca'nın eleştirisine uğrayanlar ya da o anda orada hazır bulunanlar, önce kıs kıs gülerler, sonra da batırılan iğnenin acısıyla kendilerine gelirler.

DIYEBİLİRİZ ki, halkımız hangi konuda, hangi şeylerin etkisi altında kalmışsa Nasreddin Hoca da bunu parlak bir ayna gibi yansıtmıştır.

Eğer bugün Türk mizahı, yazı ve çizgisi bu kadar ilerleyse bunun uzun bir geçmişe ve biraz da Nasreddin Hoca'ya borçlu değil mi?

İşte Nasreddin Hoca'yı ölümsüzleştirenlerden birkaçı...

Derler ki, Hoca nerede bir cenaze görse önce bir fatiha okur, sonra bir hafif yuh çekmiş. Birçokları Hoca'nın bu hareketini anlamaz, hatta hoş karşılamazlar. O da Hoca'nın tabutu peşinde gözyaşı dökerken, kendisine i-

çerleyenlerden biri yolun kenarında bekiyormuş. O da Hoca'dan gördüğü gibi önce bir fatiha okumuş, ondan sonra da "Yuh sana da Hoca" demiş. Adamcağız daha yuhunu bitirmeden tabutun kapakı kalkmış ve Hoca'nın başı görünmüş. Hoca, "Yaa"

Nasreddin Hoca'nın temsili resmi.

demis, "Eğer ben öldümse elbette bana da yuh".

Timur'un fili yoksul Akşehir halkının başına bela olmuştur. Hoca hayvan şehirde yiyecek namına ne varsa siliş sipirmekteydi. Akşehir halkı Hoca'ya gelir, "Timur'a git de şunu başımızdan almasını iste" der. Hoca "olur" der ilkin, "Ama siz de benimle geleceksiniz" diyecekler. Kentliler bunu kabul eder ve Timur'un huzuruna gelirler. Hoca kararlaştırıldığı gibi, "Biz bu fili"

diye başlar söze ve bekler. Çıt yok, tekrar başlar "Biz bu fili..." Gene çıt yok. "Eee be" der Timur, "Nedir bu biz bu fili, biz bu fili." Hoca Akşehirililere şöyle bir bakış fırlatır ve "Biz bu fili" der, "pek beğendik. Lakin hayvan pek mahzun. Yalnızlık dokunur olmalı. Hani bize bir iyilik etseniz de şuna bir arkadaş verseniz..."

Devirler değişecek, insanlar değişecek, fakat Hoca acımızda, sevdamızda, neşemizde zamana meydan okuyarak yaşayacaktır.

bir yudum soluk

İsmail ve arkadaşları o toz dumana daldılar bile!

— Ulan İsmail, şimdi ben burada olmasam kapsüllerini sıvı değnekle değil de zahmet olmasın diye kapsülün kendisiyle deldiriniz ya?

Çapırlı bize dönüyor:

— Bunların yaptığı delilliktir diye sürdürüyor konuşmasını. Dinamit lokumunu kapsülle deldikten, kapsül pekala ateş alabilir. Dahası var bazen elektrik kapsülü bulunmazsa, adi kapsül kullanılır. Kapsüller içine koydukları fitilli kırtulmasını diye, bu delillerin kapsülü dişleriyle sıkıştırdıklarını da bilirsin ben...

Lokumlar deliklere yerleştirildi. Üzerleri çamurla sıvandı. Elektrik kapsüllerinin uçlarına bağlanan teller sağıla sağıla höyükten dışarı çıkıyor. Yana sapık on metre kadar yürüdü. İsmail yere çömeldi, arkadaşlarının yardımı ile tellerin uçlarını ateşleme makinasına bağladı. Çapırlı eliyle işaret ediyor bize: Geri! Daha geri, daha geri!.. İsmail'in ve diğer işçilerin bulundukları yerden on beş metre kadar geriledi. İsmail ateşleme manyetosunun kolunu çevirdi. Müt-hiş bir sağnaktan önceki gök gürültüsü! Sarsıldı. İri kayaların, höyüğün karşısına rastlayan duvarlara çarptıklarını görüyor. Patlamadan sonra kayaların ve moloz yığınlarının kaymasını anlatan karmakarışık sesler...

İsmail ve arkadaşları höyüğe doğruluyorlar. Çapırlı bize:

— Lağım bacasını tekrar görmek ister misiniz? diye soruyor. Ama, yanıtımızı beklemekten bağlıyor sözünü:

— Uzun zaman beklemek gerekir ki dinamitten çıkan duman dağılsın. Cenabet, insana dehşetli baş ağrısı verir. İsmail ve arkadaşları o toz dumana daldılar bile! Arkalarından baka kalıyoruz. Maurice Thorez ve arkadaşlarının bir sosyolojik araştırmalarında gözüme çarpan şu cümleler geliyor aklıma: "Dinamit atıldı mı on dakika beklemek gerekir, tozun dumanın içine dalarak bir işçi iki metreden ilerisini göremez... Dehşet, bir patlamadan tam on dakika sonra girmek gerekir, fakat şu sıralar üretim diye tutturmuşlar, bir dakika kaybetmeye gelmiyor..."

Bu sözleri söyleyen Fransa'nın Güney bölgesindeki kömür ocaklarında çalışan bir işçidir. Fransız işçisi, İsmail ve arkadaşlarının bir dakika olsun beklemekten toz-duman içine daldıklarını ve hatta dinamit kapsüllerini dişleriyle sıkıştırmalarını nedenini ne güzel anlatıyor değil mi?

Çapırlı:

— Demin delik delinen kayalar parçalandı, höyük biraz daha büyüdü, lağım biraz daha ileriye sürüldü, o kadar. Yürüsek iyi olur, diyor.

— Çapırlı, ocaklarda çok lağım kazası olur mu?

— Çook, diyor Çapırlı. Kapsülü sökmem veya keseyim derken kolunu kaybedenleri bilirim. Fitilli kapsüle denkleştirmek için, kapsülü dişleriyle sıkarken patlama olur bazen, parçalanır işçi... Eskiden böyle lağımaları uzaktan emniyetle ateşlemek için manyeto makinaları bizim ocaklarda yoktu. Lağımalar katranlı fitillerle ve uçları ya sigarayla veya lağım atılan yerlerde ateşnefes ihtimali varsa "emniyet kibriti" dediğimiz özel bir kibritle ateşlenirdi. Bu yüzden meydana gelen çok kazalar bilirim. Lağımçı ya fitilleri kısa tutar, bir biri ardınca birçok fitilli ateşleyinceye kadar ilk ateşlediği lağım patlar veya kaç lağım koyduğunu unuttur, ya da doğrudur dürüst saymaz, fitilli uzun tutulmuş bir lağım ateşlenmeden bacaya girer, patlama olur... Bazen de çeşitli nedenlerle lağımardan birisi patlamaz, sinsi bir tehlike halinde kayaya gömülür kalır. Üzerine bilinmeden yapılan bir tazeykle haydi patlar...

Benim bunca yıllık maden hayatımda bildiğim lağım kazaları çoktur. Bunlardan bir tanesi vardır ki, bizim zamanımızdan çok eskidir. Biz eskilerden duyduk. Bu belki de sadece bir hikayedir. Vebalı anlatanların üstüne olsun. Siz meraklı olduğunuz için nakle değer. Bu hikaye, "Akbaş

Murat'ın hikayesi"dir. Anlatacağım kazada saçlarının birkaç saat içinde süt gibi ağarmasından sonra "Akbaş" adını takmışlar o lağımçıya..

Lağımçı Murat, eskiden az önce gördüğünü delici aletler olmadığında tokmak ve sivriçe akşamdan lağım atacağı üç deliği delmiş. Paydos saati geldiğinden lağım atmayı ertesi akşamın vardiyesine bırakmış. Murat, ertesi akşam vardiyesinde, lağımalarını, dinamit olmadığında o zamanlar lağımarda kullanılan kara barutla doldurmuş. Deliklerin ağızlarını çamurla sıvamış, ciğarasını güzelce nefesleyerek iki fitilli tutuşturmuş, tam üçüncü fitilli ateşleyeceği sıra küt! Tavandan koca bir kapak indiği gibi Murat'ı sağ ayağından yere çivilemiş... İki fitil yanadıysın, Murat kırılan ayağının acısını falan unutup dirsekleriyle, tırnaklarıyla sürünüp bacadan kaçmak istiyor, fakat kımıldamanın mümkünü yok; kapak taşı ağır mı ağır... Murat, can derdine bir iki daha silkinmiş, ancak bakmış ki kurtarmayacak ayağını, koymemiş kendini ve gözlerini dumanı tütte tütte, kızara kızara lağımaları yaklaştırmakta olan fitillere dikmiş... Eskilerin anlattıklarına göre, o an, "Ölme benim için hakkın emri oldu gayri, acaba vücudum parçalanırken acı duyar mıyım?" diye düşünmüş fıkara. Fitiller, dumanı tütte tütte, kızara kızara yanmış lağımaların ağızına, Murat'ın yumuşak yumuşak iki gözünü, bir anda "Foş!.." diye bir ses duymuş ve o saat kendisinden geçmişti...

Gözlerini neden sonra açtığı zaman şaşkalmış. Acaba öldüm de bir başka alemde miyim? diye düşünmüş. Fakat bakmış ki, yine aynı lağımada yatıyor ve kırık ayağı dehşetli acı veriyor kendisine... Ayağı üstündeki kapak taşını manivela ile kaldırmaya uğraşanlara bir göz atmış, hepsi tanıdık yüzler. Demiş: Ölmedik! Onun gözlerini açtığı ve konuştuğunu gören arkadaşları sevinçle haykırışlar: Yaşıyor!..

Ama, Murat'ın yüzüne lambasını yaklaştıran bir işçinin sesi, hepsinin sevincini şaşkınlığa çevirmiş:

— Amaniiin, suraya bakın!

Bakmışlar. Murat'ın ocağa girmeden simsiyah olan saçları, ala ineğin sittiği gibi apak olamış mı!

Sonradan Murat'a anlatmışlar ki, akşamdan lağım doldurmak için hazırladığı delikler, ertesi akşamın vardiyesine kadar iyice su yapmış. Murat, ertesi akşam işin farkına varmadan boca etmiş suyun içine kara barutu. Fitiller lağımaya ulaştıkça ıslak barut "foş!" etmiş, o kadar...

(DEVAM EDECEK)

İsveç Türk İşçi dernekleri Federasyonu şiir, öykü ve resim yarışması açtı

İsveç Türk İşçi Dernekleri Federasyonu Kültür Kolu tarafından bir şiir, öykü ve resim yarışması açıldığı öğrenildi.

Yarışmaya son eser gönderme tarihi yarışmanın görüldüğü ilçe üzerine 1 Ekim 1980 olarak yeniden belirlenmiş bulunuyor.

Seçici Kurulun 29 Ekim'de çalışmalarını tamamlayacağı, Cumhuriyet Bayramı törenleri sırasında ödülleri dağıtılacağı bildiriliyor.

Yarışma için geniş bilgi Federasyonun çıkarmakta olduğu "Yeni Birlik" gazetesinin adresinden (Sveav. 33 III 34 Stockholm) sağlanabilir.

Öte yandan "Yeni Birlik", son çıkan 8. sayısında bir süre-

dir İsveç'te çalışmalar yapan yapılmış 5 büyük boy sayta kapalı yazarımız Yasar Kemal'e samli bir söyleşi yayınladı.

Kuşadası Belediyesi karikatür yarışması düzenledi

KUŞADASI Belediyesi ve Karikatürcüler Derneği İzmir Temsilciliğiince, turizm alanındaki çelişki ve gerçekleri ortaya koymak, karikatür sanatı alanında bir etkinlik yaratmak amacıyla bir yarışma düzenlendi.

Yarışmaya tüm çizimler daha önce yayımlanmamış olmak şartıyla birlikte Kuşadası'nda 3 günlük tatil olanağı ve 5 bin lira ödül ile Karikatürcüler Derneği'nin olacağı belirtildi.

Karikatürlerin en geç 15 Ağustos 1980 gününe değin Kuşadası Belediyesi Başkanlığı KUŞADASI/AYDIN' adresine postalanması ya da elden teslim edilmesi gerekiyor.

Yarışma sonucunda 8 Eylül 1980 günü Kuşadası'nda Yarışma Sergisi açılacağı, ödül kazanan tüm yarışmacılara yarışma sonuçlarının iletileceği, katılan tüm yapıtların ise Karikatürcüler Derneği'nin olacağı belirtildi.

Karikatürlerin en geç 15 Ağustos 1980 gününe değin Kuşadası Belediyesi Başkanlığı KUŞADASI/AYDIN' adresine postalanması ya da elden teslim edilmesi gerekiyor.

Seçici Kurulu M. Lütfi Suyolcu, Ahmet Altınsoy, Hüseyin Yavaş, Cumhur Ertekin, Barış Baklan, Tufan Arsay, Ali Işık'tan oluşan yarışmanın ödülleri de şu şekilde belirlendi:

1. Büyük Ödül: Kuşadası Belediyesi'nin yarışmacıya bir yakutyla birlikte Kuşadası'nda 3 günlük tatil olanağı ve 5 bin lira ödül ile Karikatürcüler Derneği'nin plaketi.

2. Beş adet başarı ödülü: Plaketler ve 1000'er lira.

3. Çeşitli kuruluşların, dernek, gazete, sendika ve kişilerin konyaklarıyla özel ödülleri.

Londra Çağdaş Dans Topluluğu'nun gösterisinden bir görüntü.

günün sanat olayları

8. ULUSLARARASI İSTANBUL FİESTİVALİ
LONDRA ÇAĞDAŞ DANS TOPLULUĞU'nun festivaldeki üçüncü ve son programı

bu akşam 21.30'da Açık Hava Tiyatrosunda izlenebilir. Topluluk bugün koreografisini Robert Cohan'ın yaptığı "Anne Ayakta Duruyordu" (Vivaldi), koreografisi Robert Cohan'a, müziği Batucada'ya ait olan "Truva Oyunu"nu ve koreografisi Robert Cohan'a müziği de a. Batucada'ya ait olan "Çalgıma"yı sunacak. Fiyatlar: 300, 250, 200, 100 lira.

yeni çıktı

seyh bedreddin ve varidat

ismet zeki eyuboglu

Genel dağıtım: TUR-DA

Hamam Sokak, No: 4, Çaloğlu-Istanbul
Tel: 27 25 22

400 SAYFA/200 TL./DER YAYINLARI

HER ÜÇ İSVEÇLİ' DEN BİRİ SOVYET RUSYA' NIN BARIŞI TEHDİT ETTİĞİNE İNANIYOR

STOCHOLM (ÖZEL) İSVEÇ İstatistik Bürosunun araştırmasına göre İsveç halkının % 36'sı Sovyetler Birliği'nin yürüttüğü siyasetlerin dünya barışını sürekli olarak tehdit ettiğine inanıyor.

Buna karşılık ABD'nin barıştan yana olduğunu düşünenlerin artmaktadır. ABD'nin dünya barışından yana olduğuna inanılan oranı % 24'ü buluyor. Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünya barışı istediğine inanılanlar % 21 olmasına karşılık Sovyetler Birliği'nin barıştan yana olduğunu düşünenler sadece % 3'tür.

Kadınlar, Sovyet tehlikesini erkeklerden daha fazla görüyor. Sovyet tehlikesini gören kadınlar % 41, erkekler ise % 32'dir.

1979 Sonbaharında dünyadaki gerginlikten huzursuzluk duyan İsveçli % 51 iken, şimdi % 71'e yükselmiş bulunuyor. Avrupa'nın bir çatışma durumunda savaşa alınıp haline gelebileceğine inanılan geçen sene % 39 iken şimdi % 53 oldu.

Sadece dört İsveçliden biri, İsveç'in bir savaş durumunda tarafsızlığını koruyabileceğini düşünüyor.

İsveç gençlerinin askerlik görevini yapmaları gerektiğine inanılan İsveçli % 84, İsveç'e saldırı durumunda silahlı direnme ile karşı konulmasından yana olanlar ise % 72'dir.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

1975 ABD ve Batı Avrupa'da yayınlanan kitapların listesine bir göz atarsanız, yeni yapılan filmlerin konularını şöyle bir inceleseniz kolayca şu tespiti yapabilirsiniz: Savaş konusu artık yoğunlaşarak günlük ve kültürel yaşantıya girmektedir. Yaşayanlar anımsar, uzmanlar da bilir ki, 20. yüzyılın başlarında ve 1929 sonrasında da böyle olmuştur. Bugün de artık incelemelerde 2. Dünya Savaşı'nın tahlili yapıyor, romanlarda o dönemin maceraları anlatılıyor, filmlerde de yine savaş zamanı yansıtılıyor. Ayrıca, geleceğe ilişkin konuları işleyen film ve kitaplar da var. Eskiden "Bilim-kurgu" roman ve filmler revaçta idi, şimdilerde ise "Siyasal-kurgu" diyebileceğimiz sanat eserleri çoğalıyor. "1984 krizi", "Savunmasız Avrupa", "Üçüncü Dünya Savaşı" bunlardan bazı örnekler.

SAVAŞ PROFESÖRÜ 200 YAŞINDA

Bu yoğun savaş-öncesi ortamda, önemli bir olay oldu: Bütün dünyanın "Savaş Profesörü", "Savaş Teorisini" diye tanıdığı ünlü asker Karl Von Clausewitz'in doğumunun 200. yılı geçtiğimiz 1 Haziran günü kutlandı. Siyasal ve askeri tarihte artık bir temel taşı olan Clausewitz'in ünlü deyişini hatırlatmaya gerek var mı?

"SAVAŞ POLİTİKANIN BAŞKA ARAÇLARLA DEVAMINDAN BAŞKA BİR ŞEY DEĞİLDİR"

Prusyalı bu genç askeri ünlü klan bir yapıtı var: SAVAŞ ÜZERİNE adlı yapıtı bu gün hâlâ Moskova'dan New York'a, Paris'ten Pekin'e kadar bütün askeri akademilerde başkita olarak okutuluyor. Şimdiye kadar onlarca dile çevrilmiş. Kitap savaşın ne olduğunu anlatıyor, savaş olgusunu tahlil ediyor.

TUGAY KOMUTANLIĞINDAN EVRENSELLİĞE

Carl Von Clausewitz, 1780 yılında doğmuş. Ve kaçınılmaz olarak 9 yaşında yaşadığı Büyük Fransız Devriminin etkile-

"SAVAŞ PROFESÖRÜ" 200 YAŞINDA

"Savaş politikanın başka araçlarla devamıdır" ilkesini herkes kabul etmiş durumda

Carl von Clausewitz siyaset- askerlik teorisi geçerliliğini koruyor

Marks, Lenin ve Mao da Clausewitz'e önem vermişlerdi

dine göre yorumlamış...

Günümüze gelince, Alman Başbakanı Schmidt, Mao Zedung'un bu "ünlü askeri düşünürü" hayran olduğunu söylüyor.

SAVAŞ NEDİR?

CLAUSEWITZ'in teorisinin önemi aslında siyaset/askerlik ilişkisini ilk kez ortaya koymasından geliyor.

Clausewitz, savaş "Kanlı bir şekilde çözümlenen büyük çıkarlar çatışması" olarak tanımladığından sonra, önem sırası ile şu üç konuya eğiliyor:

- 1) Siyasal amaçlar,
- 2) Savaşın hedefi,
- 3) Askeri araçlar.

Ünlü Prusyalı askeri dehaya göre, "Siyasetin her zaman üstünlüğü, öncelliği vardır." Ve zaten "Ordu da siyasetin bir aracıdır. Ordunun gerek savaşta gerek barışta bir araç olarak sorumluluğu vardır."

Clausewitz'in bu yerinde tespiti, bugün gizli veya açık bir şekilde, her türden siyaset ve ideoloji için geçerlilik kazanmış durumdadır.

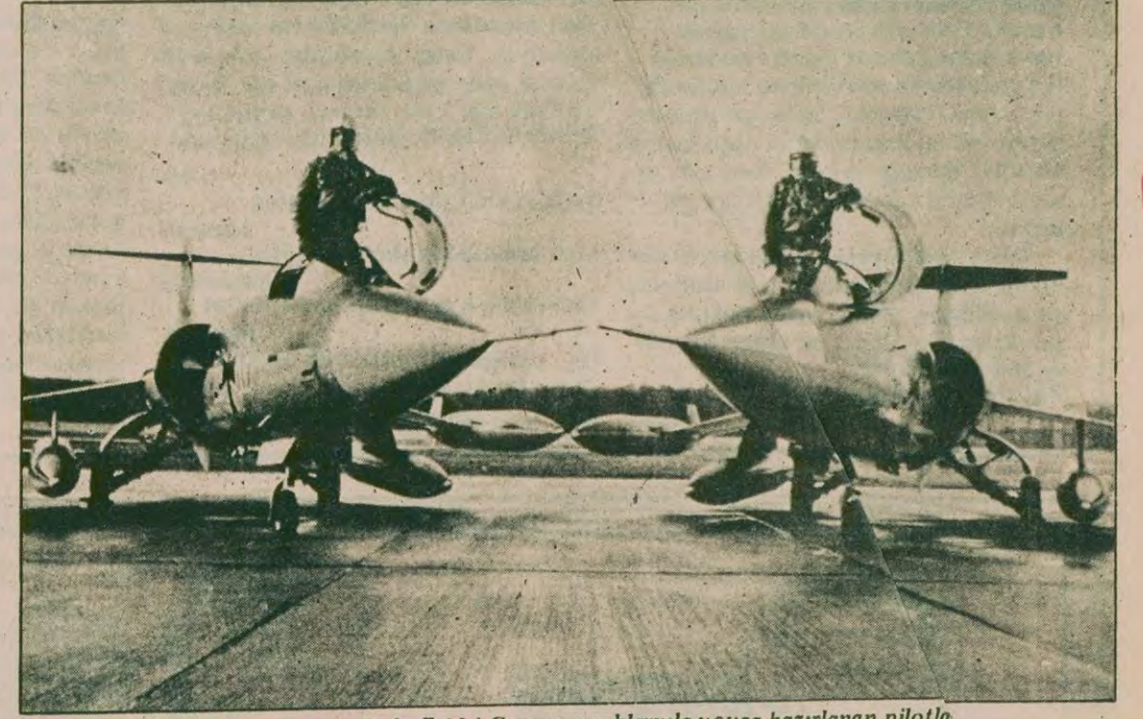
Örneğin, faşist bir parti, Siyasi iktidarı gaspetmek amacıyla ülke içinde bir savaş açmaya çalışıyor, yani iç savaş çıkartıyor. Örnekteki partinin amacı açık: Siyasi iktidarı faşist partiye kazandırmak. Keza, ülkesi işgal altındaki bir halk, yani siyasi iktidarı yabancılar tarafından gaspedilmiş bir ülkenin halkı, siyasi iktidarı kazanmak, siyasal bağımsızlığını sağlamak için savaşa girer.

"SAVAŞ SİYASETİN DEVAMIDIR" tespiti de çoğu kez tarih tarafından olgularla kanıtlanmıştır. Örnek olarak bir ülke içindeki iki zıt çıkarlı siyasi partiyi ele alalım. Bu iki güç, barışçıl olarak adlandırabileceğimiz çeşitli mücadele yöntem ve araçlarıyla birbirini yıpratıyor. Sonra, aralarındaki anlaşmazlığı çözmek için son çare olarak ve kaçınılmaz bir şekilde savaşa tutuşurlar. Ve silâhlar konuşmaya başlayınca, aslında güc sesini çıkaran yine siyasettir.

TOPIYEKON SAVAŞ CLAUSEWITZ'in geliştirdiği teorisin bir önemli yanı

da savaşı oluşturan taraflardır. Prusyalı askeri uzmanlara göre, savaşta sadece ordular çarpışmaz. Söz konusu olan çatışan çıkarlar olduğu için, bu çıkarlar ile ilgili bütün kümeler savaşa girmektedir. Ordu bu çatışmada yine sadece bir araçtır. Savaş, iki ayrı devlet arasında olduğu zaman, taraflar

da her iki devletin bütün unsurlarıdır. Clausewitz'in koyduğu ilkeler ve yaptığı tespitler doğumundan 200 yıl sonra, dünyamızda hâlâ geçerliliğini koruyor. Savaş olgusu var oldukça da Clausewitz'in yapıtı yaşayacağına benzer...

Bir Amerikan üssinde F-104 G savaş uçaklarıyla uçuşa hazırlanan pilotlar.

ABD, BÜYÜK BİR HAVA SAVUNMASI MANEVRASINA HAZIRLANIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ Amerikan Stratejik Hava Komutanlığı, kendi tarihinin en büyük hava manevrasını yapmaya hazırlanıyor.

Manevralar, Sovyetler Birliği'nin ani bir saldırısına karşı savunma amacına yöneliktir.

Amerikan Stratejik Hava Komutanlığının belirttiğine göre, manevralara, 700 savaş uçağı ve 20 bin asker katılacak. Manevralar sırasında 44 askeri üs ve "Minuteman" füze-

leri kullanılacak. Hava Komutanlığı, manevralar sırasında savaş uçaklarının yalnızca ABD ve Kanada hava sahalarını değil, bütün Kuzey Pasifik bölgesini de kaplayacağını belirtiyor. Manevraların "Global Shield" kodu ile bu mevsimi sırasında yapılacağını belirtilir, ancak kesin tarih vermediler. ABD, söz konusu savunma manevraları için Sovyetler Birliği'ni iki ay önce haberdar etmişti.

RENKLİ

için ne dediler?

Kültür Şubesi prodüktörlerinden

SERPİL AKILLIOĞLU:

Kokulu televizyon da olsun derim

Mantıklı olduğu sürece iyiye, güzeye, olumluya karşı çıkmak niye? Elbette ikinci kanal da olmalı, üçüncü kanal da. Üstelik her üçü de, beşi de, ellisebe de renkli olmalı. Başarılabilirse kokulu bile. Kokulu televizyonu uygulayabilmek için renkliyi, renkliyi verimli kullanabilmek için siyah beyazı çözümlenmiş olmak gerekir elbette. Ellisebe üçüncü kanal için de aynı mantık geçer-

li. Tıkr tıkr işleyen bir elli dört kanal olmalı ki ellisebeinciden söz edilebilsin. Şimdi ikinci kanal için ya da renkli yayınlar için ille de bir yargıda bulunmak gerekecek mi? Birinci kanal ne alemde acaba? Bizler mutfağıta, pek yansız olmayabiliriz. Ama izleyiciler ekran başında. Onlar ne diyecekler bu soruya. Sözge-

limi söz, müzik, eğitim, kültür, oyun yayınlarımız yeterli mi? Yabancı kaynaklı filmler karşısında yerli yapımların oranı olması gereken düzeyde mi? Az mı? Çoğalsın mı? Televizyon yayınları ile toplumun serbestçe oluşması sağlanıyor mu? Serbestçe oluşum derken kaynağını Anayasamızdan, Atatürk ve yayın ilkelerinden alan yapımlar söze konu edileceğine göre uygulamalar kaynağı ile ne oranda ilintili... Eğlence yayınları ile toplum ne oranda eğlenebiliyor? Bu eğlenceden neler kazanıyor? Yoksa yitirdikleri mi var?

Yukarıda da belirtildiği gibi işin mutfağındakiler yansız olamıyorlar bir türlü. Bu yüzden bu sorular ve benzerleri seyircilerce yanıtlanmalı. Yanıtlanmalı ki, birinci kanal konusunda bir yargıya varılabilsin. Ardından ikinci kanal gündeme gelebilsin. Üstüne üstlük renklisi de...

Ya mutfak? Çalışanlar nitelik ve nicelik olarak ne durumda. Sayıları birincil kanalı yükünü kaldırabilecek yoğunlukta mı. Yoksa yoğunluğu birinci kanalın kapsamını aşmakta mı? Daha az sayıda çalışan ile daha olumlu bir uygulamaya girmek söz konusu mu? Ya mutfakta çalışan biri olarak ben dahil çalışanların niteliği bir yayını yürütebilecek düzeyde mi? Değilse yayınlar artan yayın saatleriyle kaliteden estetikten daha da uzaklaşmaz mı?

Çalışanların üretimdeki verimlilik oranı nedir? Aslında ne olmalıdır. Bunun bir adının konması gerekmez mi? Tüm çalışanlar ve yapımları yöneten mutfakta ne kadar kalmışlardır? Kaç çeşit yemek pişirmesini bilirler? Un, şeker, yağ varken helva pişirmişler mi? Tekrar ediyorum, biz mutfaktakiler yansız olamıyoruz. Başlıktaki sorunun yanıtını vermemiz olanaksız bu yüzden. Bunun içindir ki kararı gene kamuoyu vermeli. Ben burada karar verilmesine yardımcı olabilmek için birkaç soru ile açıklık getirmeye çalıştım konuya. Kesin yargılara bulunmak, üstelik bu ve buna benzer tartışmalara katılmak biz yapımcıları aşan konulardır. Böyle bir soruyu ne siz sormuş olun ne de ben duymuş olayım.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA: Kokulu televizyon henüz bulunup "seyirciler" istifadelerine arz edilmemiştir.

Renkli TV'ye evet mi hayır mı? Sorun TV'nin kamuya yararlı olup olmadığıdır

Renkli televizyonun kamu yararına bir yatırım haline nasıl dönüştürüleceğini belirlemek için TV'nin niteliklerinden yola çıkmak gerekir. Bindiği gibi insanın yaşamındaki deneyimlerinin yüzde yetmişini beş duyusundan gözü aracılığı ile alır. Bu açıdan televizyon çağımızın tartışılmaz en güçlü kitle iletişim aracıdır. Renk olayının da algılanmaya gerek ilgi çekerek, gerek anlatılmak istenen farklı boyutları ekleyerek, gerekse izleyende doğal bir doyum bırakarak daha fazla katkıda bulunduğu düşünüldüğünde, renkli TV siyah-beyaz TV'den daha da güçlü bir kitle iletişim aracıdır. Bu perspektiften bakıldığında renkli televizyonun eğitim yayınında kullanılması bu olguyu bir yatırım şeklinde değerlendirmenin en akılcı ve tek yoludur. Okuma yazma oranı oldukça düşük olan ülkemizde böyle bir potansiyel hedefleri ve kriterleri, planı ve programı bilimsel olarak saptanarak gerçek bir işlevlilik anlayışı ile yönlendirilirse, Türkiye'nin sosyal ve ekonomik yapısına olan olumlu katkıyı yatırıma bedelini mutfaka karşılır. Bu yöntemle televizyon bir tüketim aracı olmaktan çıkıp üretime katkı sağlayan bir araç haline gelir.

Ancak bu evrede çok dikkat edilmesi gereken ve "Renkli TV'ye Hayır" diyenleri haklı kılan bir yön vardır. TV'nin etkili bir kitle iletişim potansiyelinin olması her zaman bu potansiyelin uygulamaları olmasını anlamını taşımaz. Gerçekten de günümüz Türkiye'sinde televizyon bilinci olarak kamuoyunun yararına çalıştırılan bir kuruluş değildir. Televizyon yalnızca reklam, haber

ve yabancı kültürün ürünlerinin bir ekranı olursa, kamuya yarar getirdiği söylenemez. Bugün TRT Televizyonunda toplumun gerçek sorunlarını çözebilecek hedefleri saptama, program planlaması ve değerlendirme ne yazık ki yoktur.

TRT'de iç standartları, eğitim, kültür programları arasındaki sınır, hedef izleyici, teknik ve program kalitesi açısından kabullenilebilecek düzey gibi kriterler belirlenmiştir. Üst düzey yöneticileri halkın istediği türde değil, kişisel egolarını doyuracak içerikte programlara yer vermekte, o günü kurtarmaya çalışmaktadır. Böylece bir yöntimle renkli televizyonun değil siyah-beyaz televizyonun kamu yararına çalıştığı, çalışacağı söylenemez.

Renkli televizyon olgusuna işin mutfağındaki kişiler de henüz hazırlıklı değildir. Daha önce de değinildiği gibi sorun teknik elemanların eğitiminden çok yapımcı kadronun eğitiminde büyük boyutlar göstermektedir. Programların renk bilgisinin yanı sıra, renkli ve siyah-beyaz yapımların farklılıkları, renkli ürünlerin 1980'de 7 milyona ulaşan siyah-beyaz alıcılarda nasıl görüneceği konusunda bilgilerle donatılması gerekir. Bu da bilimsel, sahip çıkan ve bilimsel bir hizmet içi eğitime gerçekleştirilebilir. Ancak söz konusu eğitim zaman alacak ve klasik öğretimin farklı bir süreç olacaktır. Geleceğe dönük böylesine bir yatırıma (eğitime) engellemek ya da yavaşlatmak da, bir yerde renkli TV yatırımının büyük bölümünü sokağa atmak anlamına gelir.

HABER YORUM. MAGAZİN

Öğretmen Sara velileri de eğitiyor

Dizinin bugün yayımlanacak olan 2. bölümünde öğretmen Sara'nın bir başka mücadelesi anlatılıyor. Sara'nın en iyi öğrencisi Kathleen sık sık devamsızlık göstermektedir. Sara genç kızın sorununu öğrenmek için babası Noonan ile konuşur. Baba içki içmekte ve evin tüm sorumluluğunu Kathleen'e bırakmaktadır. Bu arada kentte salgın bir hastalık baş gösterir. İdealist öğretmen Sara hemen kolari suvar. Onun en büyük yarımcdarı ise içkiyi baba ile çalışkan hızı olur. Birlikte hastaları tedavi etmek için geceleri gündüzlerine katarlar.

Çok önemli bir tanık

Biyonik dedektifli dizinin "Çok Önemli Bir Tanık" adlı bölümünde bir cinayet işlenmiş ve olayın tek tanığı Hugo adlı bir kişi de kayıplara karışmıştır. Biyonik dedektifle takviye edilen Holmes, Hugo'yu aramaya başlar.

Türk Sanat Müziği

Televizyonda bugün

- 19.00 HABERLER
- 19.07 VIKİNGLER
- 19.32 HAFTANIN ŞARKISI
- 19.36 YASAYAN EDEBİYATÇILAR
- 19.55 HOLMES VE YOYO
- 20.30 HABERLER
- 21.18 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
- 21.43 SARA
- 22.28 HABER PROGRAM
- 23.29 HABERLER

Televizyon Çocuk Korosu söz ve müziği Yalçın Tura'ya ait olan "SORULAR" adlı şarkıyı seslendirecek.

Programda eleştirmen Doğan Hızlan, Tercüman gazetesinin köşe yazarı Tanık Bugra ile söyleşecek.

Süreklili filmi "ÇOK ÖNEMLİ BİR TANIK" adlı bölümü yayımlanacak.

TRT Haber Merkezi tarafından hazırlanan bir haber programı ekrana gelecek.